

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

**KONCEPCE ROZVOJE PLAVECKÉHO VÝCVIKU PROVÁDĚNÉHO
ZÁKLADNÍ ŠKOLOU PROSTĚJOV, UL. DR. HORÁKA 24**

Diplomová práce

(magisterská)

Autor: Bc. Alena Dostálová, rekreologie

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Skoumal, Ph.D.

Olomouc 2015

Jméno a příjmení autora: Bc. Alena Dostálová
Název diplomové práce: Koncepce rozvoje plaveckého výcviku prováděného
Základní školou Prostějov, ul. Dr. Horáka 24
Pracoviště: Katedra rekreologie
Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jiří Skoumal, Ph.D.
Rok obhajoby diplomové práce: 2015

Abstrakt:

Cílem práce je vypracovat koncepci rozvoje plaveckého výcviku na 1. stupni základních škol vedoucí ke zvýšení efektivity plaveckého výcviku. V rámci určených oblastí navrhnout konkrétní řešení a doporučení.

Klíčová slova:

Plavání, plavecká škola, plavecká výuka, plavecký výcvik, rámcově vzdělávací program základních škol, školní vzdělávací program základních škol

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovních služeb.

Autor's first name and surname: Bc. Alena Dostálová
Title of the thesis: Concept development of swimming training
conducted by elementary school Prostějov, 24 Dr.
Horáka Street
Department: Department of Recreology
Supervisor: Mgr. Jiří Skoumal, Ph.D.
A year of the presentation: 2015

Abstrakt:

The main aim of the thesis is concept of the development of swimming training Grade 1 elementary school to increase the efficiency of swimming training. Within the designated areas to propose concrete solutions and recommendations.

Key words:

swimming, swimming school, swimming lessons, swimming training, framework education program for elementary schools, school educational program for elementary schools

I permit my thesis to be lent for library service.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně pod vedením Mgr. Jiřího Skoumala, Ph.D. a uvedla všechny použité literární a odborné zdroje.

V Prostějově dne 25. 5. 2015

.....

Děkuji vedoucímu práce Mgr. Jiřímu Skoumalovi, Ph.D. za pomoc a cenné rady, které mi poskytl při zpracování diplomové práce. Dále potom ředitelce Základní školy Prostějov, ul. Dr. Horáka 24, Mgr. Bc. Petře Rubáčové za souhlas se zpracováním údajů o plavecké škole, současným i minulým pedagogickým pracovníkům zajišťujícím plaveckou výuku za poskytnutí podkladů a informací k tomuto tématu.

OBSAH

1	ÚVOD	6
2	PŘEHLED POZNATKŮ	7
2.1	Historie plavání ve světě	7
2.2	Historie plavání v České republice	8
2.3	Základy plavecké výuky v České republice	9
2.4	Význam plavání	10
2.5	Plavecká výuka a její charakteristika	12
2.6	Organizace sdružující subjekty organizující plaveckou	13
2.7	Typy zřizovaných plaveckých škol a zařízení poskytujících výuku plavání	14
2.8	Legislativa plaveckého výcviku	17
2.9	Bezpečnost plavecké výuky	19
2.10	Financování plaveckého výcviku	21
2.11	Marketing neziskových a příspěvkových organizací	22
3	CÍLE A ÚKOLY PRÁCE	23
4	METODIKA	23
5	VÝSLEDKY	25
5.1	Situační analýza Základní školy Prostějov, ul. Dr. Horáka 24 - poskytovatele plavecké výuky	25
5.2	Interpretace výsledků empirického šetření – anketa	51
5.3	SWOT analýza	62
5.4	Doporučení	63
6	DISKUZE	66
7	ZÁVĚR	68
8	SOUHRN	69
9	SUMMARY	70
10	REFERENČNÍ SEZNAM	71
11	PŘÍLOHY	74

1 ÚVOD

Plavání je jednou z neúčinnějších forem tělesné aktivity. Kladně působí na rozvoj svalstva celého těla, je zatěžován dýchací i oběhový systém. Při pravidelném plavání se zvyšuje kloubní pohyblivost, proto je plavání zařazeno jako rehabilitační cvičení pooperačních nebo poúrazových stavů. Dochází k navýšení vitální kapacity plic. Rehabilitační plavání má pozitivní vliv na odstranění únavy, stresu a zvyšuje otužilost, podporuje celkovou odolnost a vytrvalost. Plavání je vhodné pro tělesně postižené v různých stupních, osoby s nadváhou i osoby méně fyzicky zdatné.

Je známé plavání kojenců, těhotných žen, seniorů, osob se zdravotním postižením a stále více sportovních aktivit se přesunuje do vodního prostředí (aqua-aerobik, jízda na vodních kolech), kdy je využíván odpor vody. Plavecká dovednost je nutná pro všechny ostatní vodní sporty – vodní pólo, rafting, kanoistika.

Základem plavání je dobře zvládnutá technika plaveckých stylů a osvojení této techniky od prvních plaveckých temp. Proto je důležitý kvalitní základ plavecké výuky od zkušených a aprobovaných pedagogů, trenérů případně lektorů.

Plavání je další gramotností člověka. Rozšiřuje možnost sportovního a volnočasového vyžití. Tato gramotnost zachraňuje před utonutím, zachraňuje životy.

V rámcově vzdělávacím plánu základních škol se hovoří o kompetencích, metodách a cílech. Cílem plavecké výuky je naučit zdravotně schopné žáky plavat. V současnosti je v kompetenci škol při tvorbě školního vzdělávacího plánu, zda základní plavecký výcvik zařadit. Pokud tak škola učiní, stává se pro žáky plavecký výcvik povinný.

Plavecký výcvik na základních školách je organizován od roku 1960. I to přispívá k poměru plavců a neplavců v populaci a počtu utonulých.

Již dvanáct let pracuji na Základní škole Prostějov, ul. Dr. Horáka 24. Od otevření této školy v roce 1977 je zde zajišťována výuka plavání pro celý prostějovský okres. V procesu plavecké výuky dochází ke změnám legislativy, zdrojů financování a právní subjektivity organizací. V posledních letech stále klesá počet zúčastněných škol na plaveckém výcviku i počet žáků zapojených do tohoto výcviku.

Diplomová práce je zaměřena na koncepci rozvoje plavecké výuky. V kapitole situační analýza Základní školy Prostějov, ul. Dr. Horáka 24 – poskytovatele plavecké výuky představuji školu a analyzuji současný stav plavecké výuky. Na základě těchto poznatků jsem vypracovala SWOT analýzu. Cílem práce je navrhnout řešení pro zvýšení efektivity plavecké výuky.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

Plavání je jedna z forem rekreačního sportu, u nás patří k nejpobulárnějším a nejmasovějším druhům sportu. Je ideálním motivačním prostředkem k získávání pozitivních postojů k pohybovým aktivitám a sportování dětí v průběhu celého roku.

2.1 Historie plavání ve světě

Můžeme usuzovat, že již v pravěku lidé plavání ovládali, byla to dovednost potřebná k přežití. Existenční podmínka, tak jako chůze, běh a hod. Lidé napodobovali pohyby zvířat – psa, žáby. Pomáhali si různými plaveckými nadlehčovacími pomůckami, například nafouklými měchy zvířat.

Velkého rozmachu dosáhla tělesná výchova v otrokářské společnosti (Hoch, 1975). V Číně vznikaly první plavecké školy, které byly součástí normálních škol a zařazovaly plavání do výuky. Velice oblíbené bylo plavání i ve starém Egyptě. Velmi často jsou plavající postavy znázorněny na vázách, obrazech nebo jako sošky. Na těchto vyobrazeních jsou i ženy, což svědčí o tom, že v tehdejší době bylo plavání přístupné i ženám (Hoch, 1983). Pro plavání existoval hieroglyfický znak, který připomíná postavu plavající dnešním kraulem.

V antickém období Platón ve svých Zákonech zařadil plavání k dovednostem základního vzdělání, napsal, že kdo neumí ani plavat, ani číst, není hoden vykonávat úřad. Plavání už zde bylo gramotností, zároveň ale dále patřilo mezi samoučné aktivity (Talpa, 1995). Plavecký výcvik měl značný podíl i v tělesné přípravě řeckého vojska. Tyto vycvičené skupiny plavců měly velký význam ve vojenském námořnictvu. Vojáci se učili plavat v šatech a se zbrojí. Z této doby se zachovaly zbytky přepychových lázní s bazény. Poslední část římské epochy je poznamenána úpadkem tělesné kultury. Císařem Theodosiusem Velkým jsou zakázány roku 395 n. l. olympijské hry. Nastupuje éra gladiátorských zápasů, naumachie byla obdoba těchto zápasů ve vodě.

Ve středověku byl celkově dovršen úpadek tělesné výchovy, zásluhou křesťanské ideologie, která zakazovala péči o tělo. Výjimkou bylo pouze rytířstvo, to se řídilo tzv. „sedmi rytířskými ctnostmi“, kam patřilo i plavání. Proto i v tomto období pokračuje éra samouků.

Období humanismu a později osvícenství přináší určité uvolnění. V roce 1538 je vydána první učebnice plavání psaná latinsky, jejím autorem je Švýcar Nicolas Wynmann. O plavání se ve své knize Orbis Pictus zmiňuje Jan Ámos Komenský, proti plavání nebyl, ale považoval ho za zbytečné, škodlivé a řadil ho mezi zakázané hry (Puš, 1996). V období

renesance, návratu k přírodě, je pěstováno cvičení v přírodě, včetně plavání. Leonardo Da Vinci vynalezl plovací okružní a rukavice s blánami. Výuku plavání podporovali i další pokrokoví pedagogové jako J. J. Rousseau, J. Locke. V době osvícenství podporovali výuku plavání pro zdraví i lékaři a plavání se opět stává součástí vojenského výcviku.

Od počátku 19. století bylo plavání zařazováno do učebních programů pedagogických ústavů. Začaly vznikat městské plavecké bazény, nejprve jako přírodní koupaliště, později umělé. Zrod sportovního plavání je v Anglii, zde prvně vznikaly tělovýchovné spolky spojené s plaváním, veslováním, vodním pólem. Počátky sportovního plavání byly spjaty vytrvalostními výkony. Plavalo se různými plaveckými způsoby – prsa, ouško. Revoluční pro Evropu se stal objev kraulu, ten již dávno používali indiáni v Americe, v jižním Pacifiku a havajští indiáni.

V roce 1896 bylo plavání zařazeno jako základní sport do programu olympijských her. Závodilo se v disciplíně, volný způsob, ale později se ukázalo, že různé způsoby jsou rozdílně rychlé. Proto byly zařazovány disciplíny – v roce 1900 znak, 1904 – prsa, 1936 – motýlek.

V roce 1908 byla založena mezinárodní plavecká federace FINA a v roce 1927 evropská plavecká liga LEN (Hoch, 1983).

2.2 Historie plavání v České republice

Vývoj plavání na našem území probíhal jiným způsobem, některá historická období zde chyběla. Období prvobytně pospolné společnosti u nás přechází v předfeudální nebo feudální společnost. V tomto období byl vývoj veškerých tělesných aktivit zastaven, tak jako jinde ve světě. Z historických pramenů se dozvídáme, že české vojsko se několikrát vyznamenalo tím, že přeplavalo řeku a překvapilo nepřítele.

O plaveckém sportu v našich zemích se dá hovořit až od poloviny 19. století. První organizované plavecké závody se konaly v Praze roku 1895. Do té doby se pořádaly plavecké hry a exhibice. V devadesátých letech se zakládaly první sportovní plavecké kluby. O plavání, jako organizované výuce, můžeme hovořit v polovině 19. století, a to jako o organizované školské a posléze klubové. Do popředí vzdělávacích snah vstupuje požadavek, aby dosud málo praktický obsah vyučování byl nahrazen bohatší a živější náplní, aby školy pečovaly nejen o duševní, ale také o tělesný vývoj mládeže (Hoch, 1975).

Tělocvik, jehož součástí byla i plavecká výuka, se stává povinným nejprve na školách nižšího stupně (obecní a měšťanské školy) a později i na gymnáziích. V roce 1922 vešly

v platnost nové učební osnovy pro měšťanské a obecní školy, které opět zatlačily výuku plavání do pozadí.

Autorem první učebnice plavání „Nauka o plování“ byl Jan Veselý (1874). Tato učebnice byla určena především samoukům, popis plavecké techniky byl ještě velmi nepřesný. Průkopníky plavecké výuky v prosazování kolektivní metody důvěry a sebedůvěry byli František Majda a Očenášek. F. Majda organizoval plavecké kurzy pro mládež v Brně. Významným pedagogem byl František Grafnetter, ten organizoval kurzy plavání pro žáky pražských škol a zavedl kurzy pro učitele.

Prostřednictvím americké organizace YMCA (Křesťanské sdružení mladých lidí) byl zaveden plavecký výcvik dětí a mládeže i na letních prázdninových táborech. Odtud se přenesl i do praxe Sokola (Puš, 1996).

Rozvoj plavecké výuky je úzce spjat i s výstavbou krytých plaveckých bazénů. První krytý plavecký bazén byl otevřen v Praze roku 1927. V období tzv. první republiky bylo pouze šest krytých bazénů a první padesátimetrový bazén byl uveden do provozu v roce 1965.

Rozvoj občanské vybavenosti po 2. světové válce přispěl k rozšíření počtu krytých bazénů a přispěl k možnosti provozovat plavecký sport celoročně. V 60. letech se školní mládež učila plavat prostřednictvím plaveckých klubů a oddílů. Plavecké oddíly vychovávaly nejen závodníky, ale i odstraňovaly plaveckou ngramotnost.

2.3 Základy plavecké výuky v České republice

Český plavecký svaz prosadil výuku základního plavání jako jeden z nosných programů tělovýchovy, tento program byl uskutečňován Střediskem základního, zdokonalovacího a branného plavání (SZZBP). Cílem tohoto programu bylo zajistit plaveckou gramotnost pro všechny děti. Zajištění tohoto programu napomohlo ČSTV, Ministerstvo školství a Česká státní pojišťovna.

Významným mezník pro rozvoj výuky plavání na základních školách se stala směrnice Ministerstva školství č. 15 z 20. 9. 1980, „Cíl plaveckého výcviku, organizace základního plaveckého výcviku, odborné zabezpečení, bezpečnost a ochrana zdraví žáků při plaveckém výcviku a finanční zabezpečení“. Touto směrnicí byl uzákoněn plavecký výcvik pro žáky ZŠ jako povinný (Bank, 1991). Základní plavecký výcvik tak zabezpečuje v plném rozsahu Ministerstvo školství (Preislerová, 1983).

Tato směrnice zajišťovala, že se plavecká výuka stala součástí vyučování a byla organizována v rozsahu dvaceti vyučovacích hodin, nejpozději ve 4. ročníku ZŠ (Puš, 1996).

Výuku zajišťovala střediska plavecké výuky (SPV), která zřizovaly tělovýchovné jednoty (TJ) nebo odbory školství okresních národních výborů. Organizačně byla výuka zajišťována Českým svazem plaveckých sportů ve spolupráci s Ministerstvem školství.

Dalším mezníkem je rok 1990, kdy dochází ke vzniku institutu plaveckých škol. Střediska plavecké výuky se přejmenovala na plavecké školy. Na základě pokynů MŠMT č. j. 16.519/90-500 z 10. 5. 1990 došlo k rozšíření učebních plánů základních škol o třetí hodinu tělesné výchovy. Plaveckým školám bylo doporučeno realizovat plaveckou výuku ve dvou po sobě následujících ročnících v rozsahu 20 hodin v každém ročníku.

Byla zvolena Rada plaveckých škol, která se stala poradním orgánem MŠMT. (Puš, 1996).

2.4 Význam plavání

Společenský význam

Nejdříve se děti musí dokonale seznámit s vodním prostředím. Voda ve svých různých podobách nás stejně jako ostatní živly fascinuje. Jsme k ní přitahováni, vzbuzuje v nás i respekt. Život je od počátku spojen s vodou (Čechovská, 2002).

Cílem plavecké výuky je naučit dítě plavat, což znamená technicky obstojným způsobem zvládnout pohyb ve vodě. Téměř všem dětem je společná značná schopnost sblížení se s vodním prostředím, radost z pohybu ve vodě i spontánního pohybu v ní, který je třeba vhodným způsobem utvářet v technicky správně prováděný pohyb (Bělková, 1994).

Pohybová činnost je nezbytná k udržení zdraví a patří neodmyslitelně ke správnému životnímu stylu. Pokud má člověk rejstřík pohybových činností, které relativně dobře ovládá, může se v různých životních i ročních obdobích pro některou z nich rozhodnout. A přirozeně tíhneme k tomu, co umíme a co nám činí radost.

Při dnešním způsobu trávení volného času spojené s rekreací a relaxací je plavecká gramotnost jedince velmi důležitá. Neplavci jsou nejen ochuzeni o široké spektrum pohybových aktivit, ale při absenci této dovednosti jde o život. Dle statistik se jedná ročně až o 600 utonulých osob, nejde jen o neplavce. Velký podíl na počtu utonulých má i přecenění možností a podcenění rizik.

Zdravotní význam

Termín zdraví je spojován jak s psychickou, tak i s fyzickou pohodou. Pokud mluvíme o zdraví z pohledu fyziologického, myslíme tím především funkčnost hlavních systémů, z pohledu učitele tělesné výchovy systému srdečně – cévního a svalového. Dobrá kondice těchto systémů je spojována s pohybovými činnostmi, a to především zatížením vytrvalostního charakteru. Najdeme však ještě další indikace, které řadí plavání mezi nejzdravější a často doporučované sporty. Jako kontraindikace je uváděno onemocnění vnitřních orgánů (Lukášek, 2011).

Zátěž při plavání není prováděna maximální intenzitou. To má vliv na rozvoj vytrvalosti svalstva plavce a zároveň nehrozí riziko poranění svalů, svalových úponů a kloubů. Tělo je ve vodě nadlehčováno, což umožňuje vykonávat tuto činnost i obézním jedincům a zamezuje poškozování jejich kloubů působením vlastní hmotnosti.

Plavání harmonicky zatěžuje celý pohybový aparát a všestranně rozvíjí všechny funkce lidského organismu. Každá pohybová aktivita je důležitým prostředkem pro zachování zdraví a prevence výskytu tzv. civilizačních chorob.

Výchovný význam

Výchovný význam lze spojit do dvou hlavních faktorů. Výuka plavání se většinou provádí v menším kolektivu, ten působí jako socializační faktor. Motivačním faktorem kolektivu je vzájemně si pomáhat, navzájem se povzbuzovat a úspěšný pokus pochválit. Dítě se ale musí naučit plavat samo, to vede k překonání určitého druhu strachu a nekonformních pocitů, které jsou někdy s výukou plavání spojeny. Tyto projevy strachu a obav jsou běžné nejen u dětí, jejichž vztah k vodnímu prostředí není pozitivní, ale zná je i dospělý, učící se něčemu novému. Vzniká obava z neúspěchu nebo zklamání. Projevují se morálně – volní vlastnosti jedince. Zde je opora v kompetentním pedagogovi, který dokáže tyto pocity u dítěte vhodnými metodami překonat.

Výukový význam

Plavání je v počátcích výuky vždy provázeno pocitem určitého strachu z neznámého prostředí. Je nutno tento pocit vůli překonávat. Při překonávání těchto překážek je posilována vlastní sebedůvěra a odvaha. Zvýšení sebedůvěry si každý jedinec přenáší do kolektivu, rodiny a mezi přátele.

Vzdělávací význam

Každý jedinec je schopen naučit se plavat všemi plaveckými způsoby. Učením získané dovednosti plavání zůstávají v člověku po celý život, i když bez pravidelného tréninku výkonnost postupně klesá (Motyčka, 2011).

Při plavecké výuce uplatňují učitelé nejnovější poznatky z pedagogiky, tělesné kultury a z lékařských věd. Pouze harmonické skloubení praktických dovedností s teoretickými znalostmi vytváří předpoklad úspěšné výuky plavání (Motyčka, 2011).

Rekreační význam

Hlavně v letních měsících patří plavání jako prostředek masové rekreace.

2.5 Plavecká výuka a její charakteristika

Plavecká výuka na základních školách je uskutečňovaná v souladu s vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky § 2 odst. 3. Zda bude výuka plavání na dané základní škole povinná, záleží na jejím zařazení do školního vzdělávacího programu.

O způsobu zajištění plaveckého výcviku rozhoduje ředitel školy. Plaveckou výuku lze zajistit:

- Zajištění plavecké výuky vlastními kvalifikovanými pedagogickými pracovníky.
- Uzavření smlouvy o výuce plavání s plaveckou školou, jako účelovým zařízením dle § 16 vyhlášky č. 108/2005 Sb., o školách a školských výchovných zařízeních. Tato zařízení jsou zapsaná ve školním rejstříku, dle § 7 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.
- Přímou u právnické osoby, která vykonává činnost základní školy, jestliže tato osoba vlastní, spravuje nebo si pronajímá bazén. Tuto činnost může základní škola vykonávat v rámci hlavní nebo doplňkové činnosti.
- U subjektu provozující vázanou živnost „Poskytování tělovýchovných a sportovních služeb“ dle zákona o živnostenském podnikání.

V případě, že základní škola nezajišťuje plaveckou výuku vlastními pracovníky, je vždy nutno uzavřít smlouvu o zajištění plavecké výuky s vymezením veškerých práv a

povinností zúčastněných stran. Odpovědnost za to, že jsou tyto služby poskytovány v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. a naplňuje vzdělávací program, nese ředitel školy.

Zařízení zajišťující plaveckou výuku jako školské zařízení zapsaným do rejstříku škol pro tuto výuku zaměstnávají pedagogické pracovníky, kteří při výuce konají přímou pedagogickou činnost (vyučovací, výchovnou, speciálně pedagogickou) dle zákona č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů. Nově jsou zde zmíněni v § 2 odst. 2 písm. g) trenéři. Tito pracovníci musí splňovat stanovené podmínky. Výuku plavání, která je součástí výuky na základní škole mohou zajišťovat pouze pedagogičtí pracovníci.

Pokud výuku plavání zajišťuje subjekt nezapsaný ve školském rejstříku, musí být při výuce plavání po celou dobu přítomni pedagogičtí pracovníci dané základní školy. Tito pedagogičtí pracovníci dohlížejí na plnění a dodržování školního vzdělávacího plánu.

Za bezpečnost žáků při plavecké výuce zodpovídá po celou dobu výuky právnická osoba vykonávající činnost dané základní školy. Není zde možné přenesení zodpovědnost na jiný subjekt. Škola nese zodpovědnost vždy při vyučování nebo v přímé souvislosti s ním.

Možnost náhrady škody lze uplatňovat právnickou osobou vykonávající činnost základní školy a právnickou osobou nebo fyzickou osobou, která uskutečňuje plavecký výcvik. Je možno smluvně vymezit konkrétní případy, kdy bude za případnou škodu vzniklou žákům odpovídat subjekt, který plaveckou výuku zajišťuje.

2.6 Organizace sdružující subjekty organizující plaveckou výuku

Rada plaveckých škol

Statut Rady plaveckých škol byl schválen MŠMT 26. 11. 1990, jako poradní orgán MŠMT ovlivňovala změny týkající se plavecké výuky v ČR. Tato Rada neměla právní subjektivitu. Členové Rady pracovali na základě jmenovacích dekretů.

I nadále byla snaha o ustanovení subjektu s právní subjektivitou, který by sdružoval všechny typy plaveckých škol. To vedlo ke vzniku Asociaci plaveckých škol (Puš, 1996).

Asociace plaveckých škol

Předchůdce Asociace plaveckých škol byla Rada plaveckých škol.

Snahy o vytvoření orgánu s právní subjektivitou, který by sdružoval plavecké školy všech typů, vedly k ukončení činnosti RPŠ. Veškeré činnosti a všechna jednání přešla postupně na Asociaci plaveckých škol (APŠ), Puš, 1996).

V říjnu 1992 byla svolána ustavující schůze ředitelů plaveckých škol. Dne 2. 11. 1992 získává registraci rozhodnutím Ministerstva vnitra, jako občanské sdružení plaveckých škol a subjektů zabývajících se plaveckou výukou.

Založením APŠ vznikl orgán, který zastupuje zájmy všech sdružených subjektů navenek. Zastupuje je při jednání se státními institucemi a to v oblasti legislativy, financování a podobně. APŠ předává svým členům i ostatním zájemcům informace o dění v oblasti plavecké výuky a zároveň v oblasti poradenské (Puš 1996).

APŠ každoročně pořádá setkání členů, poskytuje materiály pro činnost plaveckých škol (např. tzv. Mokrý vysvědčení), členové APŠ mají 5% slevu u mnoha distributorů plaveckých pomůcek (www.asocplavskol.cz).

Současným prezidentem APŠ je Jiří Vopička, který nahradil zakladatele Jana Puše, dřívějšího ředitele plavecké školy v Třebíči.

Česká unie školního plavání

Posláním České unie školního plavání (dále jen ČUŠP) je dle stanov spolku rozvoj a podpora školní výuky plavání dětí, žáků a studentů škol a školských zařízeních v České republice. ČUŠP se podílí spolu s dalšími subjekty na vytváření optimálních podmínek k plánování, k personálnímu zabezpečení, k materiálnímu zajišťování a k realizaci školní výuky plavání dětí, žáků a studentů v České republice.

ČUŠP byla založena dne 12. 2. 2014 na ustavujícím zasedání jako spolek. Sídlo této organizace je v Uherském Hradišti, Sportovní 1214. Předsedou spolku je Mgr. Ladislav Botek, ředitel plavecké školy v Uherském Hradišti (www.cusp.cz).

2.7 Typy zřizovaných plaveckých škol a zařízení poskytujících výuku plavání

Plavecké školy – školská zařízení

Plavecké školy, jako školská účelová zařízení zapsaná podle Školského zákona do

školského rejstříku dle § 16 vyhlášky č. 108/2005 Sb., školských výchovných a ubytovacích zařízení a školských účelových zařízeních. Tato zařízení jsou zapsaná ve školním rejstříku, dle § 7 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Dle § 16 této vyhlášky „Plavecká škola poskytuje výuku plavání žákům základních škol v rámci povinné tělesné výchovy“.

Vyhláška č. 108/2005 Sb., a zákon č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen Školský zákon“) v § 120 nově definuje školská účelová zařízení, mezi které patří jak plavecké školy, tak i školní statky: "Školská účelová zařízení podle účelu, k němuž byla zřízena, napomáhají školám a školským zařízením při jejich činnosti, zajišťují materiálně technické služby, poradenské, informační nebo ekonomicko-administrativní služby, poskytují odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro žáky, studenty, popřípadě zaměstnance, zajišťují praktické vyučování a výchovu mimo vyučování nebo vytvářejí podmínky pro praktické vyučování žáků a jejich zájmovou činnost."

Zřizovatelem takové organizace může být kraj, obec nebo dobrovolný svazek obcí, jehož předmětem jsou úkoly v oblasti školství, zřizuje školská zařízení jako školské právnické osoby nebo příspěvkové organizace podle zákona č. 250/2000 Sb. Zřizovatel plavecké školy může být i kraj dle odst. b a c § 181 bod 2, pokud prokáže potřebné finanční, materiálové a personální zajištění. V § 7 Školského zákona je uvedeno, že vzdělávání ve školách a školských zařízeních zajišťují vzdělání pedagogičtí pracovníci. Kdo je pedagogickým pracovníkem vysvětluje zákon 563/2004 Sb. v platném znění.

Dle této vyhlášky byly plavecké školy jako příspěvkové organizace s právní subjektivitou nejčastěji zřizovány krajskými úřady a byly zapsány MŠMT do rejstříku škol.

Plavecké školy, jejichž zřizovatel je krajský úřad, jsou postupně rušeny. Tyto plavecké školy poskytovaly a poskytují kvalitní výuku. K jejich zrušení vedlo nastavení rovných příležitostí na trhu pro všechny subjekty poskytující tuto výuku. Činnost plaveckých škol je zajišťována většinou privátními plaveckými školami, případně organizacemi zřízenými městy.

Příklady zrušených i stávajících plaveckých škol zřizovaných krajskými úřady.

Plavecká škola Třebíč a Jihlava – zřizovatel kraj Vysočina

Činnost těchto plaveckých škol, jako příspěvkových organizací, byla ukončena 1. 9. 2011. Plavecká škola v Třebíči po řadě let skončila jako školské zařízení, které doposud zřizoval kraj Vysočina. Nechtělo ji ale převzít ani město Třebíč. A tak se škola pro malé

plavce cítila ohrožena. Hledala provozovatele, který by pokračoval v dosavadním působení plavecké školy a dokázal ji dále rozvíjet. Třebíčská plavecká škola fungovala třicet dva let. Za tu dobu naučila plavat sto deset tisíc dětí, a to i ze sousedních okresů. I za předchozího režimu fungovala vždy jako veřejně zřizované školské zařízení.

Plaveckou školu v Jihlavě nyní provozuje nově vzniklý subjekt Plavecká škola Jihlava. Činnost plavecké školy v Třebíči převzal současný provozovatel plaveckého areálu Laguna firma Yashica. Kraj na ně převedl majetek i zaměstnance.

Plavecké školy – zřizovatel Moravskoslezský kraj

Zde byly čtyři plavecké školy zřizované Moravskoslezským krajem a zařazené v síti škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Rozhodnutím zastupitelstva kraje byla k 30. červnu 2003 ukončena činnost plaveckých škol zřizovaných krajem a dnem 31. července 2003 byly tyto školy zrušeny a vyřazeny ze sítě škol, předškolních a školských zařízení.

Nadále plní tato výcviková střediska službu vůči školám jako soukromé subjekty. Realizace plaveckého výcviku je plně zabezpečena, zrušením krajských plaveckých škol naopak došlo ke srovnání podmínek všech subjektů zabezpečujících plavecký výcvik v kraji.

Plavecké školy – zřizovatel Zlínský kraj

Od 1. 1. 2005 zastupitelstvo Zlínského kraje rozhodlo o zrušení Plavecké školy Kroměříž, Obvodová 3965, schválilo převod veškerého movitého majetku (např. formou darování) přímo na Tělovýchovnou jednotu Plavecké sporty Kroměříž, která má s městem Kroměříž uzavřenou dlouhodobou smlouvu o pronájmu krytého plaveckého bazénu v Kroměříži na Obvodové ulici, který je majetkem města Kroměříže. Tělovýchovná jednotu Plavecké sporty Kroměříž bude smluvně zajišťovat povinnou výuku plavání pro žáky druhých a třetích tříd, respektive třetích a čtvrtých tříd základních škol jak na území města Kroměříže, tak ostatních zájemců z řad základních škol v rámci Zlínského kraje i mimo něj.

Plavecká škola Zlín, Hradská 888, 760 01 Zlín, datum zřízení (založení) školského zařízení: 1. 1. 1994, datum zařazení do sítě: 24. 5. 1996. Tato plavecká škola je i nadále zřizovaná krajem.

Plavecké školy – zřizovatel Jihomoravský kraj

I v tomto kraji byly zrušeny dvě plavecké školy, jejich zřizovatelem byl Jihomoravský kraj - ve Vyškově a v Ratíškovcích na okrese Hodonín. Jednalo se o školská

úcelová zařízení, která zabezpečovala výuku žáků I. stupně ZŠ v rámci povinné tělesné výchovy. Každé z těchto zařízení zabezpečovalo výuku plavání pro téměř 3400 žáků.

Plavecké školy – občanská sdružení, spolky a společnosti s ručením omezeným

Jedná se o zajištění plavecké výuky subjekty nezapsanými ve školském rejstříku. Poskytovatelem výuky je fyzická nebo právnická osoba provozující živnost dle živnostenského zákona. U těchto subjektů je nutná přítomnost doprovázejícího pedagogického pracovníka po celou dobu výuky plavání. Odpovědnost nemůže právnická osoba vykonávající činnost základní školy přenést na jiný subjekt. Instruktoři tohoto zařízení musí splňovat minimální požadavek na kvalifikaci absolvování kurzu cvičitele plavání v akreditované vzdělávací instituci. Příkladem těchto subjektů jsou tělovýchovné jednoty, spolky, podnikající fyzické a právnické osoby.

Plavecké školy – základní školy

Právnická osoba (zapsaná ve školském rejstříku) vykonávající činnost základní školy může poskytovat výuku plavání pro další subjekty v rámci své hlavní nebo doplňkové činnosti. V rámci své hlavní činnosti nebo doplňkové činnosti může poskytovat výuku plavání vlastním žákům i žákům jiných základních škol. Jedná se většinou o školy, které disponují vlastním plaveckým bazénem nebo výukovým bazénem. Výuku plavání zde zajišťují aprobovaní pedagogičtí pracovníci. Počet hodin přímé pedagogické činnosti těchto zaměstnanců je stejný jako u pedagogických pracovníků vyučujících jiné předměty. To je 22 hodin týdně přímé vyučovací povinnosti.

2.8 Legislativa plaveckého výcviku

Legislativa výuky plavání žáků základních škol má právní oporu v následujících právních normách.

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Stanovuje podmínky a cíle, za nichž se vzdělávání a výchova uskutečňují.

Financování plaveckého výcviku stanovuje § 2 bod 1d tohoto zákona, který uvádí „zásada bezplatného základního a středního vzdělávání, státních občanů České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ve školách, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí“.

Zásady a cíle jsou zpracovány v Rámcovém vzdělávacím programu základního vzdělávání podle § 4 školského zákona, zde se uvádí „Rámcové vzdělávací programy stanoví zejména konkrétní cíle, formy a délku a povinný obsah vzdělávání, a to všeobecného a odborného podle zaměření daného oboru vzdělávání, jeho organizačního uspořádání, profesní profil, podmínky průběhu a ukončování a zásady pro tvorbu školních vzdělávacích programů.“ Základní školy mají povinnost dle § 185 ŠZ, uvádět Rámcově vzdělávací program základního vzdělávání (dále jen RVP ZV) do práce školy nejpozději od 1. 9. 2007. Pro výuku plavání je rozhodující část C RVP ZV vzdělávací oblast 5.8 Člověk a zdraví - vzdělávací obory 5.8.1 Výchova ke zdraví a 5.8.2 Tělesná výchova. Disponibilní časová dotace je plně v kompetenci ředitele školy v oblasti 7.2 RVP ZV. Výuka plavání je součástí povinného předmětu tělesná výchova a realizuje se v hodinách tělesné výchovy. Tělesná výchova je realizovaná ve všech ročnících základní školy a časová dotace pro tělesnou výchovu nesní klesnou pod dvě hodiny týdně. Využití celé disponibilní časové dotace v učebním plánu školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP) je závazné. Disponibilní časová dotace je určena k navýšení hodin tělesné výchovy ve dvou po sobě následujících ročnících 1. stupně, kde probíhá povinná výuka plavání. Tvorbu ŠVP ZŠ ukládá § 3 školského zákona. Ten musí být v souladu s RVP.

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých předpisů
- Zákon č. 365/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, v platném znění. Zde je stanoveno v § 2 odst. 3 „výuku plavání lze uskutečňovat v souladu se školním vzdělávacím programem, ve dvou zpravidla po sobě následujících ročnících prvního stupně v rozsahu nejméně 20 vyučovacích hodin během jednoho ročníku“. Právní osoba vykonávající činnost základní školy nemusí výuku organizovat samostatně. Tato vyhláška formuluje pouze povinnost zajistit plaveckou výuku.

- Vyhláška č. 108/2005 Sb., o školních výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, v platném znění
- Vyhláška č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, v platném znění
- Vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, v platném znění
- Metodický pokyn MŠMT ČR č. j. 37 014/2005-5 k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních v platném znění
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání č. j. 31 504/2004 – 22, v platném znění. Tento předpis stanoví jako součást vzdělávacího oboru tělesná výchova bod 5.8.2 i výuku plavání. Zde je na prvním stupni formulováno pojetí výuku plavání jako základní, proto lze pojem základní spojit s nezbytností jeho zajištění.
- Metodický pokyn MŠMT ČR č. j. 37471/2014 z 15. 1. 2015 – zajištění výuky plavání v základních školách.

2.9 Bezpečnost plavecké výuky

Bezpečnost plavecké výuky je řešena Metodickým pokynem k zajištění bezpečnosti o ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, MŠMT ČR č. j. 37014/2005 v platném znění. V bodě 14 řeší tento metodický pokyn i výuku plavání.

„ (1) Výuka plavání se uskutečňuje v zařízeních k tomu určených. Ředitel školy musí ověřit dodržování hygienických podmínek ze strany zařízení určeného pro výuku plavání, odbornou úroveň poskytované výuky, podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany žáků. Při plavecké výuce se třída na základní škole dělí na skupiny, každou skupinu vede jeden vyučující. Nejvyšší počet žáků – plavců je 15, žáků – neplavců – 10. Výuku plavání provádí vyučující jen s jednou skupinou žáků.

Pro žáky škol a tříd samostatně určených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se počet řídí dle § 11 Vyhlášky číslo 73/2005 Sb., v platném znění. V jedné skupině žáků se zdravotním postižením připadají na 1 pedagogického pracovníka nejvýše 4 žáci. Vyžaduje-li to zdravotní stav žáka, je možné s žáky s těžkým zdravotním postižením konat výuku plavání individuálně.

Pedagogický pracovník má přehled o celém prostoru výuky a všech žácích, kteří se výuky účastní. Pedagogický pracovník pravidelně provádí v průběhu výuky překontrolování počtu žáků. Totéž se provádí při jejím zakončení.

(2) Vyučující pedagogický pracovník věnuje zvláštní péči neplavcům. Jejich výuka se provádí podle možností odděleně v bazénu s odpovídající hloubkou vody.

(3) Odpovědnost za bezpečnost žáků při výuce plavání, která je realizována mimo školu, nesou pedagogičtí pracovníci, kteří žáky na výuku plavání doprovázejí.

(4) Za bezpečnost žáků při plavecké výuce ve školách, do doby jejich předání pedagogickým pracovníkům, jež vedou výuku, odpovídají pedagogičtí pracovníci, kteří žáky na plaveckou výuku doprovázejí. Doprovázející pedagogický pracovník je přítomen po celou dobu výuky. V dohodách uzavíraných o využití cizích zařízení k plavecké výuce je nutno upravit ve smyslu těchto zásad podrobně povinnosti zaměstnanců zúčastněných stran, týkající se jejich odpovědnosti za bezpečnost žáků.

(5) Pokud v celém průběhu výuky nemůže být zachován náležitý přehled o všech jeho žácích (účastnících), pedagogický pracovník plaveckou výuku přeruší.

Výuka plavání se odehrává v zařízeních k tomu určených. Ještě před zahájením výuky by měl ředitel školy na daném místě zkontrolovat dodržování hygienických podmínek, odbornou připravenost personálu a zajištění bezpečnosti a zdraví žáků.

Každou skupinu vede jeden vyučující, který výuku připraví s ohledem na věk a dosavadní dovednosti dětí. Pokud se jedná o děti, které ještě plavat neumí, měl by s výukou začínat vždy na místě, kde není příliš velká hloubka a děti tam pohodlně dosáhnou na dno.

Vyučující zajišťuje také bezpečnost mimo plavecký bazén, například ve sprchách a šatnách, kde se žáci mohou snadno zranit (Dandová, 2009).

V případě úrazu žáka, který se účastní plavecké výuky, je tento úraz zapsán do knihy úrazů žáků příslušné základní školy. Školský zákon stanoví způsoby evidence úrazů dětí, žáků a studentů, a to prostřednictvím knihy úrazů a záznamů o úrazech, vyhláškou je přesně stanoveno, které údaje je nutno v knize úrazů uvést. Dle § 28 školského zákona jsou tyto záznamy povinnou dokumentací školy nebo školského zařízení. Je-li nutné lékařské ošetření, bude zákonným zástupců žáka předán formulář o úrazu a ošetření žáka potvrzený ošetřujícím lékařem. Je-li tento úraz důvod absence žáka ve vyučování déle než dva dny, je záznam o školním úrazu odeslán na Českou školskou inspekci. Na základě těchto zápisů může zákonný zástupce žáka požádat o případné odškodnění. Školy mají uzavřeny pojistné smlouvy –

pojištění odpovědnosti. V těchto případech se postupuje podle vyhlášky č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, v platném znění.

Odpovědnost za bezpečnost žáků pro odškodnění musí být přesně vymezena ve znění smlouvy o poskytnutí plaveckého výcviku.

2.10 Financování plaveckého výcviku

Zásadní pro financování plaveckého výcviku je § 2 bod 1d Školského zákona „zásada bezplatného základního a středního vzdělávání“.

Financování plaveckého výcviku se skládá z několika položek. Provozní náklady na pronájem bazénu, provozní náklady plavecké školy, kde je plavecká výuka realizována, jsou kryty z provozních prostředků zřizovatele základní školy. Ostatní neinvestiční výdaje, které souvisí s výukou plavání, jako přímé náklady spojené s plaveckou výukou jsou kryty prostředků, které škola obdrží ze státního rozpočtu, prostřednictvím příslušného krajského úřadu. Tyto prostředky jsou krajským úřad poskytovány organizaci v rámci rozpočtu přímých nákladů – tzv. ONIV (ostatní neinvestiční náklady), které škola obdrží dle § 160 Školského zákona.

Další nezanedbatelnou položkou související s plaveckým výcvikem je doprava do místa konání plaveckého výcviku. Zde není přesně stanoveno, jakým způsobem je tento náklad pokryt. V některých případech jsou náklady na dopravu hrazeny SRPŠ či KPŠ (spolky rodičů při základních školách, které podporují činnost škol) nebo jsou hrazeny přímo rodiči žáků daných ročníků. Méně častá je úhrada těchto nákladů zřizovatelem školy, a to spíše na menších obcích.

Příspěvková organizace sestavuje na kalendářní rok finanční plán. Do tohoto plánu jsou zahrnuty výnosy i náklady v souvislosti s plaveckým výcvikem. Pokud je plavecká výuka zahrnuta do hlavní činnosti organizace, měly by být výnosy a náklady na tuto činnost vyrovnány. V případě poskytování těchto služeb v rámci doplňkové činnosti organizace je podmínkou ziskovost.

2.11 Marketing neziskových a příspěvkových organizací

Řízení neziskových organizací funguje na stejném principu jako v podnikatelské sféře. Zřizovatelem příspěvkových organizací je státní nebo samosprávná instituce. Na rozdíl od nestátních neziskových organizací mají příspěvkové organizace zajištěn každoroční příjem financí ze státního rozpočtu nebo z rozpočtů krajských a obecních úřadů.

Strategické plánování, řízení, management, public relations, akční plánování – to všechno jsou nástroje, které se dají použít v každé organizaci. Rozdíl je však v celkové strategii a cílech, které chce daná organizace dosáhnout. V neziskovém sektoru jde spíše o veřejnou prospěšnost a v podnikatelském prostředí o dosažení zisku.

Slovník cizích slov uvádí termín marketing jako koncepci obchodní a výrobní politiky firmy. Cílem marketingu je v rámci poslání přinášet pro firmu zisk. Tento marketing má svůj význam i pro neziskové organizace – ty přece taky produkují výrobky nebo poskytují služby.

Neziskové a příspěvkové organizace mají oproti podnikatelské sféře ještě jeden nástroj navíc. Tím je fundraising. Dle slovníku cizích slov je fundraising získávání financí pro fondy, nadace a projekty od firem, donátorů a sponzorů. V praxi to znamená prezentovat poslání organizace a přesvědčit potenciální dárcy a sponzory.

Důležitou součástí marketingového mixu je public relations. Tento nástroj marketingového mixu má z pohledu neziskové či příspěvkové organizace velký význam. Marketing ani fundraising nemůže úspěšně provozovat organizace, která není v očích dárců a veřejnosti známá a důvěryhodná (Management a marketing pro neziskové organizace, 2010).

3 CÍLE A ÚKOLY PRÁCE

Cíl

Cílem práce je vypracovat koncepci rozvoje plaveckého výcviku na 1. stupni základních škol vedoucí ke zvýšení efektivity plaveckého výcviku. V rámci určených oblastí navrhnout konkrétní řešení a doporučení.

Úkoly

- Analýza plavecké výuky.
- Provést anketní šetření.
- Vypracovat SWOT analýzu.
- Vymezení oblastí rozvoje plavecké výuky.
- Návrh koncepce rozvoje plavecké výuky.

4 METODIKA

Zvolené metody umožní analyzovat současný stav organizace poskytující plaveckou výuku vzhledem k požadavkům organizací a základních škol, kterým je plavecká výuka poskytována. Vyhodnotit ekonomické ukazatele a efektivitu plavecké výuky a navrhnout řešení pro rozvoj plavecké výuky.

Pro teoretická východiska v dané problematice byly informace získávány a poté tříděny z literárních zdrojů a jiných pramenů. Sběr těchto dat probíhal od ledna 2014 do prosince 2014.

Sběr dat pro situační analýzu, zde byla zvolena technika zkoumání dokumentů. Tyto údaje byly získány z interních údajů: úředních dokumentů a archivních záznamů – třídní knihy, evidence počtu žáků v plaveckém výcviku, další pedagogická a finanční dokumentace. Tato data bylo třeba dohledat od roku 2005 do roku 2014. Sběr těchto dat probíhal od dubna 2014 do října 2014.

Pro přehledné zpracování situační analýzy byly vytvořeny grafy a tabulky - vyjádření počtu zúčastněných škol, počtu žáků, nákladů na plaveckou výuku, dojezdové vzdálenosti. Tyto údaje byly zpracovávány od listopadu 2014 do března 2015.

Jako metoda pro získání dat byla zvolena anketa, která byla sestavena do jedenácti otázek (Příloha č. 1 – Formulář ankety). V anketě byla použita škála a jedna otevřená otázka.

Úkolem tohoto empirického šetření bylo získat data o spokojenosti s plaveckou výukou a o názorech pedagogických pracovníků, kteří doprovázejí žáky na plaveckou výuku a úzce spolupracují s pedagogickými pracovníky zajišťující tuto výuku smluvně. Tato anketa má sloužit také jako podklad pro evaluaci plavecké výuky.

O vyplnění této ankety byli požádáni doprovázející pedagogičtí pracovníci jejichž žáci byli aktuálně zapojeni do plaveckého výcviku. Celkem bylo osloveno s žádostí o vyplnění ankety 34 respondentů. Vráceno bylo celkem 32 vyplněných anket. Sběr dat probíhal od 15. ledna 2015 do 2. února 2015. Při zpracování dat byly jednotlivé ankety očíslovány a data byla zpracována do tabulek a grafů. Výsledky si nedělají nárok na reprezentativnost.

Jako univerzální analytická technika zaměřená na zhodnocení výsledků vnitřních a vnějších faktorů ovlivňujících úspěšnost organizace (jejího postavení na trhu) byla použita SWOT analýza. Nejčastěji je SWOT analýza používána jako situační analýza v rámci strategického řízení.

Vnitřní faktory zahrnují hodnocení silných (Strengths) a slabých stránek (Weaknesses) organizace a vnější faktory zahrnují hodnocení příležitostí (Opportunities) a hrozeb (Threats), které souvisí s okolním prostředím organizace. Všechny získané poznatky z této práce byly zaneseny do SWOT analýzy a na jejím základě byly navrženy možnosti řešení koncepce rozvoje. Zpracování SWOT analýzy probíhalo v březnu a dubnu 2015.

5 VÝSLEDKY

5.1 Situační analýza Základní školy Prostějov, ul. Dr. Horáka 24 – poskytovatele plavecké výuky

Škola byla slavnostně otevřena 1. 9. 1977 jako 27 třídní. Dlouhou dobu byla největší a nejmodernější školou na okrese. Ve svých počátcích měla více jako 1100 žáků ve 34 třídách. Vyučovalo se nejen v kmenových třídách, ale i v odborných učebnách a ve školní družině.

Postupně počet žáků klesal až k současnému stavu 648 žáků ve 25 třídách. Obdobně se měnil i počet oddělení školní družiny. Nejvíce bylo 10 oddělení a 2 oddělení školního klubu. V současné době má školní družina 8 oddělení, které navštěvuje 240 žáků. I v současnosti patří tato škola počtem žáků k největším na prostějovském okrese.

Od otevření disponuje sportovním zázemím a stále se profiluje jako škola se sportovním zaměřením. Jejím mottem je „Škola plná pohybu“. V prostorách školy jsou dvě tělocvičny, lezecká stěna, travnaté fotbalové hřiště, antukový běžecký oval, atletická sportoviště, tenisový kurt, víceúčelové hřiště vhodné pro basketbal, házenou a další míčové hry. Dále je přímo v areálu školy vybudovaný výukový bazén. Výukový bazén od otevření školy v roce 1977 slouží k výuce plavání pro celý prostějovský okres a pro rozšířenou výuku tělesné výchovy a plavání žáků školy. Na prvním stupni jsou v každém ročníku třídy s rozšířenou tělesnou výchovou, zaměřené na výuku plavání. Výukový bazén je pronajímán v rámci doplňkové činnosti dalším subjektům pro jejich zájmovou činnost.

Organizační struktura Základní školy Prostějov, ul. Dr. Horáka 24 je vyjádřena organogramem, který je přílohou č. 2 diplomové práce.

Vymezení regionu – administrativní členění

Město Prostějov spadá pod působnost Olomouckého kraje. Území kraje je vymezeno územími okresů:

- Olomouc
- Přerov
- Prostějov
- Šumperk
- Jeseník

Začátkem roku 2003 zanikly okresní úřady a samosprávné kraje se od té doby pro účely státní správy dělí na správní obce s rozšířenou působností, ty dále na správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem. Kromě bývalých okresních měst vykonávají rozšířenou působnost místní státní správy na území kraje ještě tyto obce:

- Hranice

- Konice
- Lipník nad Bečvou
- Mohelnice
- Šumperk
- Uničov
- Zábřeh

Prostějov – největší město regionu Prostějovsko, leží uprostřed Moravy. Rozkládá se na ploše 46,6 km². Řečeno zeměpisně, leží v severní části Hornomoravského úvalu, východně od Drahanské vrchoviny, v rovině, která se nazývá Haná, na 49 stupni severní zeměpisné šířky a 17 stupni východní zeměpisné délky.

Základní údaje:

Název:	Základní škola Prostějov, ul. Dr. Horáka 24
Adresa:	ul. Dr. Horáka 24, 796 01 Prostějov
www:	zshor.pvskoly.cz
Telefon:	582 342 242
e-mail:	zshor@pvskoly.cz
IČO:	47922516
DIČ:	CZ47922516
IZO:	600120406
Zřizovací listina:	Zřizovací listina města Prostějova č. j. 9-12/94-SV ze dne 13. 12. 1994
Statutární zástupce:	Mgr. Bc. Petra Rubáčová, ředitelka školy
Počet žáků:	648
Počet zaměstnanců:	74
Zřizovatel:	Město Prostějov

K 1. 9. 2014 se v okrese Prostějov nachází 49 úplných či neúplných základních škol. Za sledované období od školního roku 2005/2006 do školního roku 2013/2014 byla jedna úplná základní škola v tomto okrese rozhodnutím zřizovatele zrušena (Základní škola Prostějov, ul. Rejskova) a jedna malotřídní základní škola byla nově zřízena (Základní a mateřská škola Vřesovice).

Historie výuky plavání na základní škole Prostějov, ul. Dr. Horáka 24

Plavecká výuka byla na základní škole zahájena v září 1977. V počátcích zde byla zajišťována plavecká výuka trenéry oddílu plavání Pozemních staveb Prostějov, jako dobrovolných či externích pracovníků. Od roku 1982 je plavecká výuka zajišťována výhradně pedagogickými pracovníky základní školy – většinou plně aprobovanými učiteli tělesné výchovy. Platy pedagogických pracovníků zajišťujících plavecký výcvik byly hrazeny z prostředků školského odboru příslušného okresního výboru, od roku 1983 přešlo financování osobních nákladů na příslušný krajský úřad. V roce 1995 nabývá základní škola právní subjektivitu zřizovací listinou města Prostějova č. j. 9-12/94-SV ze dne 13. 12. 1994. V rámci normativního rozpočtu přímých nákladů na pedagogické pracovníky Olomoucký kraj plně financoval osobní náklady na pedagogické pracovníky zajišťující plavecký výcvik do 31. 8. 2005. Od 1. 9. 2005 dochází k úpravě zřizovací listiny základní školy a výuka plavání v rámci plaveckého výcviku pro základní školy je uvedena v článku 3, písm. f zřizovací listiny jako náplň hlavní činnosti organizace. Od 1. 1. 2009 je v rámci hlavní činnosti organizaci zřizovatelem schválena výuka plavání pro mateřské školy.

Prostory k výuce

K plavecké výuce je využíván výukový plavecký bazén, který je součástí pavilonové Základní školy Prostějov, ul. Dr. Horáka 24, poskytující plaveckou výuku a plavecký bazén v Městských lázních, které provozuje Domovní správa Prostějov, s.r.o.

Na výukovém plaveckém bazénu ZŠ Dr. Horáka probíhá výuka začátečníků, nejčastěji žáků 2. ročníků. Tento výukový bazén je vhodný pro seznámení s vodním prostředím. Žáci dále pokračují v plaveckém výcviku na plaveckém bazénu v Městských lázních, kde zdokonalují své plavecké dovednosti.

Městské lázně, provozovatel Domovní správa Prostějov, s.r.o.

Domovní správa Prostějov, s.r.o., byla založena městem Prostějov dne 11. září 2001. Hlavní náplní její činnosti je správa nemovitostí v majetku města. Jedná se převážně o bytové a nebytové prostory. Kromě správy těchto objektů provozuje městské lázně, víceúčelovou halu-zimní stadion, aquapark Koupelky, městskou tržnici a od roku 2014 společenský dům. Další činností je výroba a distribuce tepla z blokových a domovních kotelen. Svě služby v oblasti realitní, správy nemovitostí nebo technické pomoci v oblasti stavebních prací současně nabízí i soukromým či právnickým osobám.

Společnost je zapsaná v obchodním rejstříku u Krajského soudu v Brně, oddíl C, vložka 40603.

Adresa: Domovní správa Prostějov, s.r.o., Perštýnské nám. 176/8, 796 01 Prostějov
IČO: 26259893
DIČ: CZ26259893
Jednatel: Ing. Vladimír Průša
Kontakt: 582 301 711

Městské lázně v Prostějově nabízí kromě bazénu o rozměrech 25 m x13 m, také další služby, mezi něž patří např. sauna, pára, solárium, fitness, dětský koutek s bazénkem, terasa a výuka plavání dětí od 1 roku.

Plavecký bazén má 6 plaveckých drah. Pro plavecký výcvik základních škol jsou pronajímány jednotlivé plavecké dráhy na jednotlivé vyučovací hodiny tj. 45 minut v ceně 254,- Kč.

Název: Městské lázně Prostějov
Adresa: Floriánské nám. 1, 796 01 PROSTĚJOV
Telefon: 582 344 427
e-mail: recepce@dsp-pv.cz
www: <http://www.dsp-pv.cz>

Plavecký bazén v Městských lázních slouží k pokračovacímu plaveckému výcviku žáků. Tento bazén má šest plaveckých drah. Hloubka bazénu je odstupňovaná od 1,1 m do 4 m.

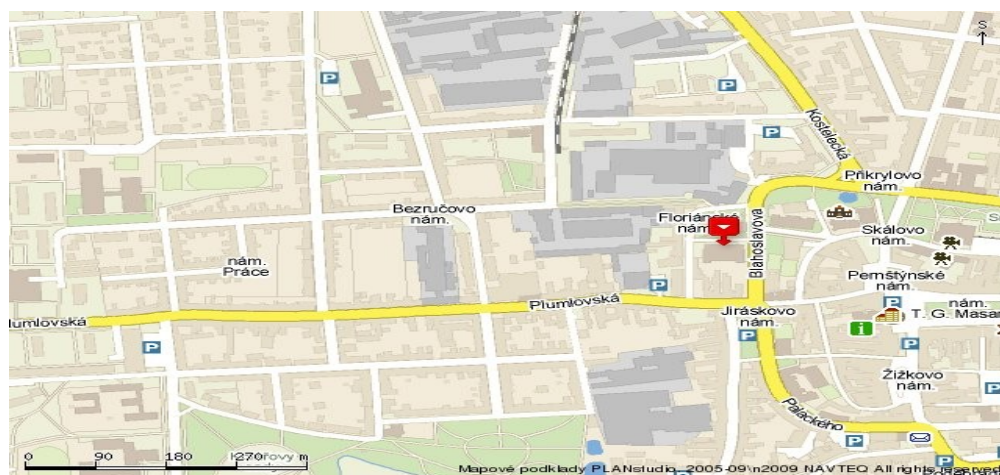
Obrázek č. 1 Prostory plaveckého bazénu v Městských lázních

Zdroj: <http://www.dsp-pv.cz/cz/m/mestske-lazne/>

Plavecký bazén v Městských lázních se nachází ve středu města. Nevýhodou této polohy je nedostatek parkovacích míst. Autobusy přivázející žáky na plaveckou výuku zde nemají vyhrazena žádná parkovací místa.

Obrázek č. 2 Mapa umístění Městských lázní

Zdroj: <http://www.dsp-pv.cz/cz/m/mestske-lazne/>

Výukový bazén – plavecká učebna, provozovaná Základní školou Prostějov, ul. Dr. Horáka 24

Prostory plaveckého bazénu provozovaného ZŠ Prostějov, ul. Dr. Horáka 24 jsou určeny pro výuku plaveckého výcviku žáků základních škol, mateřských škol, pro činnost zájmových kroužků, rozšířenou výuku tělesné výchovy a je pronajímán pro sportovní zájmovou činnost.

Technické parametry výukového bazénu

Plocha bazénu je 96,72 m²

Kapacita bazénu pro neplavce – 32 žáků

Kapacita bazénu pro plavce – 19 žáků

Plnicí voda je přiváděna z veřejného vodovodu

Teplota vody do 28 °C

Maximální hloubka vody 110 cm

Úprava vody je prováděna automatickým dávkovacím zařízením dodaným firmou PROMINENT Dosiertechnik CS s.r.o. Tato firma dle smlouvy provádí měsíčně kalibraci měřících sond.

Teplota vody na výukovém plaveckém bazénu je dle provozního řádu stanovena do 28 °C, teplota vzduchu musí být o 2 °C vyšší než teplota vody v bazénu.

Vstup do bazénu je pozvolný po třech schodech. Maximální hloubka bazénu je 110 cm a tato hloubka pro neplavce je oddělena dráhou.

V roce 2011 byla upravena zastaralá technologie bazénu a provedena výměna klimatizační jednotky, což umožnilo optimální vytápění a větrání těchto prostor v celkovém nákladu 560 000,- Kč.

Součástí plaveckého bazénu je zázemí pro učitele a lektory výuky plavání, dvě šatny pro dívky a chlapce se sprchami a WC. Šatny jsou vybaveny sušícími helmami. Tyto prostory byly v roce 2010 zrekonstruovány v nákladu 750 000,- Kč. Byla provedena výměna obkladů, protiskluzové dlažby v celém zázemí bazénu, výměna sanity a kompletní rekonstrukce sprch.

Provozovatel zodpovídá za dodržování legislativních předpisů pro provozování plaveckého bazénu, zákona č. 258/2000 Sb. a vyhlášky 238/2011 sb. V prostorách areálu plaveckého bazénu musí být na zřetelném místě vyvěšen provozní řád plaveckého bazénu, návštěvní řád (příloha č. 6), pokyny pro poskytování první pomoci a tabule, na kterou se

zapisuje teplota vody a vzduchu. Všichni pracovníci, jejichž pracovištěm je plavecký bazén, musí být seznámeni s provozním řádem bazénu, jejich zodpovědností a povinnostmi. Toto poučení stvrzují svým podpisem.

Laboratorní kontrola vzorků vody je prováděna pouze akreditovanou laboratoří 2 x měsíčně, běžná kontrola pH je měřena denně správcem bazénu. O provozu výukového bazénu je veden provozní deník.

Výukový bazén Základní školy Prostějov, ul. Dr. Horáka 24 se nachází v okrajové části města. V bezprostřední blízkosti školy je dostatek parkovacích míst pro autobusy dopravců.

Plocha bazénu je oddělena pro plavce a neplavce. Pro výuku je důležitá rozmanitost plaveckých pomůcek. Nadlehčovací plavecké pomůcky usnadňují neplavcům zvládnutí plaveckých dovedností a zajišťují jejich bezpečnost. V části bazénu určené pro neplavce se žákům individuálně věnují učitelé plaveckého výcviku.

Obrázek č. 3 Oddělené prostory výukové bazénu pro plavce a neplavce

Zdroj: <http://zshor.pvskoly.cz/>

Do plavecké výuky se zapojují i doprovázející učitelé. Pro zajištění bezpečnosti žáků a splnění příslušné vyhlášky připadá na jednoho pedagoga 10 neplavců. Proto probíhá tzv. „plavání ve vlnách“. V bazénu je vždy pouze povolený počet žáků. Na ostatní žáky mimo bazén dohlíží doprovázející učitelé.

Obrázek č. 4 Organizace plavecké výuky na výukovém bazénu

Zdroj: <http://zshor.pvskoly.cz/>

Personální zajištění plaveckého výcviku

Na základní škole je plavecká výuka zabezpečena kvalifikovanými učiteli plavání s vysokoškolským vzděláním. Pracuje zde devět aprobovaných učitelů tělesné výchovy a tři pracovníci s rekvalifikačním kurzem cvičitele plavání, akreditovaným MŠMT, který je opravňuje k výuce plavání. Každé pololetí školního roku dochází dle počtu žáků a požadavků škol přihlášených k plaveckému výcviku ke změně rozvrhu hodin plavání a využití jednotlivých prostor k výuce. Pro zajištění výuky plavání na výukovém bazénu ZŠ Dr.

Horáka a plaveckém bazénu Domovní správy je dle tohoto rozvrhu zařazováno pět pedagogických pracovníků do souběžné výuky.

Se všemi pedagogickými pracovníky je uzavřena pracovní smlouva na pozici – učitel. Tito učitelé jsou dle platného vnitřního platového předpisu organizace zařazeni do 12. platové třídy. Platový stupeň je přiřazován dle počtu let započitatelné praxe. Vedoucí pracovník má také příplatek za vedoucí funkci, ostatní pedagogičtí pracovníci pobírají v rámci nenárokových složek platu osobní příplatek. Rozpětí hrubé tarifní mzdy se u těchto pracovníků pohybuje od 20 600,- Kč (začínající pedagogický pracovník) do 25 000,- Kč.

Vedoucí pracovník plaveckého výcviku je jmenován ředitelkou základní školy. Dle organogramu ředitele školy přímo podléhá. Jeho další pracovní náplní je komunikace se školami, sepsání smluv o plaveckém výcviku, tvorba rozvrhu plavecké výuky, předávání podkladů pro stanovení pracovních úvazků a podkladů pro fakturaci plavecké výuky. Řídí a kontroluje práci svých podřízených pracovníků, tvoří ŠVP plaveckého výcviku a zajišťuje jeho inovace.

Prezident APŠ Jan Puš uvádí ve svém desateru požadavky na dobrého učitele plavání, ten by měl být nejen odborník, ale hlavně dobrý pedagog.

Desatero dle Jana Puše:

1. Mít potřebné vzdělání.
2. Znat základní strukturu postupu při výuce plavání.
3. Znat metody výuky a jejich použití a metody odstraňování strachu.
4. Znat metodické řády (nejsou pevné).
5. Znat pomůcky a jejich používání.
6. Mít vytvořený zásobník prvkového plavání a pracovat s ním.
7. Mít vytvořený zásobník her a pracovat s ním.
8. Znat základní výukový plán (vychází z RVP ZV) a zpracované písemné přípravy.
9. Ovládat pedagogickou dokumentaci.
10. Mít vztah k dětem.

Finanční zabezpečení plavecké výuky

Dne 15. 1. 2015 vydalo MŠMT Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k zajištění výuky plavání v základních školách č. j. MŠMT-37471/2014. Tento pokyn určuje zdroje financování plavecké výuky.

Základní škola objednává výuku plavání u subjektu poskytující tuto službu a tím vzniká smluvní vztah.

Pro finanční zabezpečení realizace výuky plavání lze z prostředků státního rozpočtu, poskytovaných krajským úřadem právnické osobě vykonávající činnosti školy či školského zařízení (zřízovaném krajem, obcí či svazkem obcí) na základně § 160 školského zákona, hradit:

1. Náklady na plat nebo mzdu pracovníka školy, který se výuky a výcviku účastní (ať již jako učitel plavání nebo např. jako dohled). popř. učební pomůcky k tomuto výcviku určené (na základě § 160 odst. 1 písm. c) a d) školského zákona).
2. Náklady vyplývající ze smlouvy o zajištění výuky a výcviku, fakturované jako služba (na základě § 160 odst. 2 písm. a) školského zákona), přičemž hrazeny mohou být opět pouze mzdové náklady pracovníka, který zajišťuje a vede (např. instruktor plavání), popř. učební pomůcky k tomuto výcviku určené.

Náklady na provoz bazénu (vytápění, úklid, čištění vody atd.) hradí škola z příspěvku na provoz od svého zřizovatele.

Náklady na dopravu žáků do bazénu a zpět obvykle hradí jejich zákonní zástupci.

Stanovení ceny plaveckého výcviku a ceny pronájmu výukového bazénu

Dle počtu žáků a předběžně stanovených osobních nákladů je každé pololetí zpracována kalkulace na plaveckou výuku na jednoho žáka.

Tabulka 1. Výpočet předběžných osobních nákladů na plavecký výcvik pro školní rok 2013/2014

Jméno	Tř./st.	Počet hod.	Tarif/hod.	Osobní	Vedení	Celkem	Odvody	Osobní náklady celkem
A	12.1	12,5	11705	800		12505	4376	16881
B	12.1	8	7491	400		7891	2761	10652
C	dohoda	5,5	5150	0		5150	0	5150
D	12.1	6	5618	600		6218	2176	8394
E	12.1	9	8428	500		8928	3125	12053
F	12.1	6	5618	600		6218	2176	8394
G	12.1	2	1873	400		2273	795	3068
H	12.1	14	13110	600	2200	15910	5569	21479
			58993	3900	2200	65093	20978	86071

0,35 z HM

Zdroj: vlastní tvorba

Dle tohoto výpočtu činí měsíční osobní náklady učitelů plavecké výuky 86.000,- Kč. Měsíční osobní náklady se skládají z příslušné platové třídy a skupiny – platový tarif, nenárokových složek (osobní příplatek), příplatku za vedení a zákonných odvodů (34% z objemu hrubých mezd).

Všichni pedagogičtí pracovníci zajišťující plaveckou výuku mají v současnosti pracovní poměr na dobu neurčitou, proto se musí zajistit pokrytí těchto nákladů na 12 měsíců (včetně veškerých prázdnin). Jsou zařazení dle katalogu prací do 12. platové třídy a platový stupeň je stanoven dle doložené praxe ve stanoveném rozpětí.

86.000,- Kč měsíční osobní náklady

1.052.000,- Kč celoroční osobní náklady 86.000,- Kč x 12 měsíců + 20.000,- Kč
zástupy, dočasná pracovní neschopnost

Kalkulace ceny pro plaveckou výuku od 1. pol. 2013/2014

1. Pronájem bazénu na ZŠ Dr. Horáka 368,- Kč vyučovací hodina

490,- 1hod 1 vyuč. hod. = 45 min.

0,75 x 490,- = 368,- Kč

2. Pronájem pomůcek používaných k výcviku 50 Kč na žáka

Pronájem pomůcek a opotřebením pomůcek (nutno obnovovat každý rok – materiál se v chlorované vodě drolí).

3. Kalkulace ceny plaveckého výcviku – osobní náklady na pedagogické pracovníky 890,- Kč

Počet žáků přihlášených k plavecké výuce: 610 žáků

Osobní náklady na 6 měsíců: 516.000,- Kč

Náklady na plaveckou výuku na jednoho žáka ve výcviku: 846,- Kč

Organizace plavecké výuky

Plavecká výuka je organizovaná v rámci tělesné výchovy na prvním stupni ZŠ ve stanoveném počtu dvaceti hodin v každém ze dvou po sobě následujících ročnících, to je 40 hodin plavecké výuky. Je nutné brát v úvahu státní svátky a vedlejší prázdniny. Pro zajištění efektivity plavecké výuky ji školy absolvují nejčastěji ve frekvenci 20 x 1 hodinu výuky. Výuka probíhá většinou formou jednohodinovek s frekvencí 1x týdně.

Základní organizační formou výuky je výuková jednotka (lekce) v délce 45 minut. Některé školy požadují formu dvouhodinovek, plavou 10 x 2 lekce. Tuto formu volí školy z ekonomických důvodů, nutí je k tomu vysoké náklady na dopravu do místa plavecké výuky.

Další formou je členění po deseti hodinách plaveckého výcviku ve školním roce. Tuto formu volí školy s menším počtem žáků na prvním stupni. Plaveckého výcviku se účastní žáci od prvního do čtvrtého ročníku. Opět je tato forma volena z ekonomických důvodů.

S jednotlivými subjekty je uzavírána smlouva o zajištění plavecké výuky (příloha č. 3) na každé pololetí školního roku. Ve smlouvě jsou uvedeny předběžné počty žáků přihlášených k plaveckému výcviku, termín, ve kterém bude plavecký výcvik realizován a rozsah plavecké výuky. Na každé pololetí je stanovena kalkulační cena plaveckého výcviku na jednoho žáka a cena pronájmu výukového bazénu na ZŠ Dr. Horáka. Tyto ceny jsou stanoveny formou dodatku (příloha č. 4) ke smlouvě o zajištění plavecké výuky. Na základě předběžných počtů žáků je zpracován rozvrh plavecké výuky, rozdělení žáků do skupin dle jejich plaveckých dovedností a podle ročníků. U začátečníků (většinou žáků 2. ročníku) probíhá plavecký výcvik na výukovém bazénu ZŠ Dr. Horáka a pokročilejší žáci (většinou žáci 3. ročníku) pokračují ve výuce na plaveckém bazénu Městských lázní Prostějov.

Pronájem bazénu v Městských lázních Prostějov je fakturován provozovatelem tohoto zařízení přímo jednotlivým školám na základě objednávky dle skutečného využití prostor.

Dle počtu žáků na jednotlivé vyučovací hodiny jsou stanoveny počty pedagogických pracovníků zajišťujících plaveckou výuku. Výuka souběžně probíhá na výukovém bazénu ZŠ Dr. Horáka a v Městských lázních. Proto v jednom souběhu učí pět pedagogických pracovníků. Z bezpečnostních důvodů je stanoven počet žáků v plaveckém výcviku na jednoho pracovníka: u neplavců 10 žáků, u plavců 15 žáků. V některých skupinách je tento počet žáků na pedagogického pracovníka překračován. Proto je využíván systém tzv. „plavání ve vlnách“, kdy v bazénu je vždy jen povolený počet žáků a ostatní žáci, jsou mimo bazén.

Tento systém tzv. „plavání ve vlnách“ je nastaven z důvodu snížení nákladů na plaveckou výuku. Pro skupinu neplavců v počtu např. 25 žáků je při tomto systému možno zajištění výuky pouze dvěma pedagogickými pracovníky.

Další náklady vznikají v souvislosti s plaveckou výukou, jedná se o obnovu plaveckých pomůcek. Pomůcky se ničí opotřebením i vlivem bazénové chemie. Vzhledem k častému používání je nutná péče o tyto pomůcky – každodenní sušení pomůcek a jejich správné uskladnění, v pravidelných intervalech i dezinfekce pomůcek. Náklady na plavecké pomůcky jsou vysoké. Těmito pomůckami disponují pedagogičtí pracovníci na pracovišti v Městských lázních i na výukovém bazénu. Cena velké plavecké desky se pohybuje od 1 000,- Kč do 1 500,- Kč, malé desky a plováky od 150,- Kč do 500,- Kč. Jako plavecké pomůcky se používají také nadlehčovací pásky, kroužky, vesty. Pro zpestření výuky se používají vodní hry a potápěcí pomůcky (kolíky, kroužky), proplouvací tunely, obruče a pomůcky pro podvodní slalom. Výuka správné techniky plaveckého způsobu se musí provádět, zvláště v počátcích, s nadlehčovacími pomůckami, aby měl žák pocit jistoty ve vodě a mohl se plně soustředit na provedení cviku.

Dalším nákladem spojeným s plaveckou výukou jsou ochranné pracovní prostředky pro učitele plavání. Dle vnitřní směrnice organizace „Ochrana a bezpečnost při práci“ jsou stanoveny druhy ochranných pracovních prostředků a frekvence jejich obnovování. Mezi tyto prostředky patří protiskluzová obuv, plavky, trička a neopreny. Neopreny jsou nutné u učitelů vedoucích plaveckou výuku u začátečníků, ve vodě vyučují i čtyři až pět hodin denně.

Pedagogická dokumentace

Pedagogická dokumentace poskytuje přehled o průběhu a výsledcích výuky. Je vedena na záznamových listech třídy a záznamových listech skupiny.

Záznamový list žáka (příloha č. 5) obsahuje seznam žáků, evidenci docházky, počáteční dovednosti žáků, průběžné zaznamenání výsledků, přehled závěrečných výsledků a hodnocení známkou, případně slovní hodnocení.

Tyto záznamové listy jsou předávány třídnímu učiteli a v kopii zakládány v archivu Základní školy Prostějov, ul. Dr. Horáka 24.

Žáci i doprovázející pedagogičtí pracovníci jsou seznámeni s návštěvním řádem plavecké učebny (příloha č. 6), informacemi pro školy týkající se výuky plavání (příloha č. 7) a bezpečnostními a hygienickými zásadami (příloha č. 8).

Školní vzdělávací program (ŠVP) Základní školy Prostějov, ul. Dr. Horáka 24 – výuka plavání

Školní vzdělávací program vypracovává každá škola zcela samostatně podle RVP ZV a v souladu se školským zákonem.

Základní výukový program plavecké výuky je rozdělen do několika etap. Tyto se uskutečňují dle věku, motorických schopností žáků a jejich vstupních plaveckých dovedností. Tyto výukové plány nejsou přesně rozděleny na jednotlivé výukové hodiny. Složení každé skupiny a tempo výuky je jiné. Proto musí pedagogové přistupovat ke každé skupině individuálně a výuku přizpůsobovat dle svých zkušeností.

V 1. výukové hodině se žáci rozdělí do družstev podle plaveckých dovedností:

Neplavci – neumí splývat, nepotopí obličej, bojí se vody nebo splývají v poloze na břicho nebo na zádech.

Poloplavci – umí kraulové nohy (s deskou), znakové nohy nebo částečně „kraul“, „znak“.

Plavci – dobře umí „znak“, „kraul“ a trochu „prsa“ nebo umí dobře všechny tři plavecké způsoby.

Pro všechny etapy plavecké výuky je důležité vštěpovat žákům hygienické zásady, budovat hygienické návyky. Učitelé plavecké výuky i doprovázející pedagogové kontrolují

vybavení žáků na výuku plavání, dohlíží na základní hygienu před vstupem do bazénu a také po ukončení výuky. Jde o sprchování, otužování a sušení těla.

Důležité je dodržovat zásady bezpečnosti, se kterými byli žáci seznámeni při plavání a při pohybu v areálu bazénu, znát smluvené signály pro dorozumívání v prostředí bazénu.

Je nutné formou her postupně a nenásilně adaptovat žáky na vodní prostředí, učit žáky nebát se vody, postupně získávat důvěru v učitele plavání, podporovat přirozený pohyb ve vodě - chůzi, lezení, poskoky, běh.

Cílem plavecké výuky je naučit žáky základním plaveckým dovednostem, orientovat se ve vodním prostředí, ponořit obličej a postupně otvírat oči, lovit předměty z přiměřené hloubky a proplouvat obručemi. První základní plaveckou dovedností je splývání, plavecké dýchání, skoky a pády do vody. V první etapě plavecké výuky se žáci naučí jeden plavecký způsob a uplavou 10 metrů. Ve druhé plavecké etapě zdokonalí plavecký způsob a měli by uplavat 25 metrů. Žáci jsou seznámeni se základy dalšího plaveckého způsobu a učí se prvky sebezáchrany a prvky dopomoci tonoucímu (přivolání pomoci).

Při třetí etapě plavecké výuky žáci zdokonalují druhý plavecký způsob. Učí se změnám směru pohybu, zrychlování a zpomalování pohybu, nacvičují jednouché obrátky. V této etapě mají zdokonalit oba plavecké způsoby s cílem uplavat 50 metrů a více. Ve čtvrté etapě plavecké výuky žáci rozvíjí plaveckou vytrvalost s cílem uplavat 200 metrů jedním způsobem a 50 a více metrů druhým plaveckým způsobem.

Na konci plaveckého výcviku je žák hodnocen jako: plavec, pokud uplave 200 metrů a více jedním plaveckým způsobem, jako poloplavec při uplavání 25 – 200 metrů jedním plaveckým způsobem. Pokud uplave méně než 25 metrů, je hodnocen jako neplavec. Po absolvování plavecké výcviku dostává žák „mokrý vysvědčení“, kde je tato plavecká dovednost zaznamenána. Žák, který je hodnocen jako neplavec, dostává pro rodiče k vysvědčení ještě písemné upozornění, že plavecký výcvik ukončil, ale jeho plavecké dovednosti nejsou dobré, a proto mají dbát při pobytu u vody zvýšené opatrnosti.

Základní školy na okrese Prostějov

K 1. 9. 2014 se v okrese Prostějov nachází 49 úplných či neúplných základních škol. Ve sledovaném období od školního roku 2005/2006 do školního roku 2013/2014 bylo na okrese Prostějov 50 úplných i neúplných základních škol. Základní škola Prostějov, Rejskova ul. byla rozhodnutím zřizovatele od školního roku 2006/2007 zrušena a od školního roku 2013/2014 byla nově zřízena Základní škola a mateřská škola Vřesovice. Aktuální počet

základních škol na okrese je 49. Z přehledu ZŠ (příloha č. 9), které se účastnily plaveckého výcviku za jednotlivá období, je patrné, že se snižuje počet základních škol i počet žáků zúčastněných za jednotlivá pololetí školního roku.

Tabulka 2. Seznam základních škol okresu Prostějov

	Název školy	Adresa	Zkrácený název
1.	Základní škola a gymnázium města Konice	Konice, Tyršova 609	ZŠ Konice
2.	Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova, Studentská ul. 2	Prostějov, Studentská 2	RG a ZŠ Prostějov
3.	Střední, základní a mateřská škola JISTOTA, o.p.s.	Prostějov, Tetín 1/1506	ZŠ Jistota
4.	Základní škola Laškov, okres Prostějov, příspěvková organizace	Laškov 21	ZŠ Laškov
5.	Základní a mateřská škola Myslejovice, okres Prostějov, příspěvk. organizace	Myslejovice 1	ZŠ Myslejovice
6.	Základní škola Hrubčice, příspěvková organizace	Bedihošť, Hrubčice 37	ZŠ Hrubčice
7.	Základní škola a mateřská škola Hvozd, příspěvková organizace	Hvozd u Prostějova, Hvozd 84	ZŠ Hvozd
8.	Základní škola a mateřská škola Kladky, příspěvková organizace	Kladky 178	ZŠ Kladky
9.	Základní škola Krumsín, okres Prostějov	Plumlov, Krumsín 55	ZŠ Krumsín
10.	Základní škola a mateřská škola Rozstání, okres Prostějov, příspěvk. organizace	Rozstání 25	ZŠ Rozstání
11.	Základní škola Prostějov, ul. VI. Majakovského 1	Prostějov, ul. VI. Majakovského 1	ZŠ Majakovského PV
12.	Základní škola a mateřská škola Mostkovice, okres Prostějov	Mostkovice 243	ZŠ Mostkovice
13.	Základní škola a mateřská škola Čechy pod Kosířem, příspěvková organizace	Čechy pod Kosířem, Komenského 5	ZŠ Čechy pod Kosířem
14.	Základní škola Dobromilice, okres Prostějov, příspěvková organizace	Dobromilice, Komenského 119	ZŠ Dobromilice
15.	Základní škola Kralice na Hané, okres Prostějov, příspěvková organizace	Kralice na Hané, Zákostelí 59	ZŠ Kralice
16.	Základní škola a Mateřská škola Vrchoslavice, okres Prostějov	Němčice nad Hanou, Vrchoslavice 1	ZŠ Vrchoslavice
17.	Základní škola a Mateřská škola Čelechovice na Hané	Čelechovice na Hané, U Sokolovny 275	ZŠ Čelechovice n/H
18.	Základní škola a mateřská škola Prostějov, Palackého tř. 14	Prostějov, Palackého tř. 14	ZŠ Palackého PV
19.	Základní škola a mateřská škola Jana Železného Prostějov, sídl. Svobody 24/79	Prostějov, sídliště Svobody 24/79	ZŠ Železného PV
20.	Základní škola Prostějov, ul. E. Valenty 52	Prostějov, ul. E. valenty 52	ZŠ Valenty PV
21.	Základní škola Prostějov, ul. Dr. Horáka 24	Prostějov, ul. Dr. Horáka 24	ZŠ Dr. Horáka PV
22.	Základní škola a mateřská škola Prostějov, ul. Kollárova 4	Prostějov, ul. Kollárova 4	ZŠ Kollárova PV
23.	Základní škola a mateřská škola Bedihošť	Bedihošť, Komenského 86	ZŠ Bedihošť
24.	Základní škola Bohuslavice, okres Prostějov, příspěvková organizace	Bohuslavice 19	ZŠ Bohuslavice
25.	Základní škola a mateřská škola T.G. Masaryka Brodek u Konice	Brodek u Konice 265	ZŠ Brodek u Konice
26.	Základní škola Brodek u Prostějova, okres Prostějov	Brodek u Prostějova, Cisařská 65	ZŠ Brodek u Prostějova
27.	Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Prostějov, Komenského 10	Prostějov, Komenského 10/80	ZŠ Komenského PV
28.	Jubilejní Masarykova základní škola a mateřská škola Drahaný	Drahaný 133	ZŠ Drahaný
29.	Masarykova jubilejní základní škola a Mateřská škola Horní Štěpánov	Horní Štěpánov 300	ZŠ Horní Štěpánov
30.	Základní škola Klenovice na Hané, okres Prostějov, příspěvková organizace	Klenovice na Hané 231	ZŠ Klenovice n/H
31.	Základní škola a mateřská škola Kostelec na Hané, okres Prostějov	Kostelec na Hané, Sportovní 850	ZŠ Kostelec n/H
32.	Základní škola Němčice nad Hanou, okres Prostějov	Němčice nad Hanou, Tyršova 360	ZŠ Němčice n/H
33.	Základní škola a Mateřská škola Olšany u Prostějova	Olšany u Prostějova 3	ZŠ Olšany u Prostějova
34.	Základní škola nadporučíka letectva Josefa Františka a MŠ Otaslavice	Otaslavice 117	ZŠ Otaslavice
35.	Základní škola Plumlov, okres Prostějov, příspěvková organizace	Plumlov, Rudé armády 300	ZŠ Plumlov
36.	Základní škola Protivanov, okres Prostějov	Protivanov, Školní 292	ZŠ Protivanov
37.	Základní škola a mateřská škola Ptení	Ptení 157	ZŠ Ptení
38.	Základní škola a Mateřská škola Určice, příspěvková organizace	Určice 400	ZŠ Určice
39.	Základní škola Zdeny Kaprálové a Mateřská škola Vrbátky, příspěvková organizace	Vrbátky 83	ZŠ Vrbátky
40.	Základní škola a mateřská škola Prostějov, Melantrichova ul. 60	Prostějov, Melantrichova ul. 60	ZŠ Melantrichova PV
41.	Základní škola Pivín, okres Prostějov, příspěvková organizace	Pivín 170	ZŠ Pivín

	Název školy	Adresa	Zkrácený název
42.	Masarykova základní škola a mateřská škola Nezamyslice	Nezamyslice, 1. máje 234	ZŠ Nezamyslice
43.	Střední škola, Základní škola a Dětský domov Prostějov	Prostějov, Lidická 86	ZŠ a DD Prostějov
44.	Základní škola a Mateřská škola Smržice, příspěvková organizace	Smržice, Zákostelí 143	ZŠ Smržice
45.	Základní škola a Mateřská škola Přemyslovice, příspěvková organizace	Přemyslovice 353	ZŠ Přemyslovice
46.	Základní škola a mateřská škola Lipová, okres Prostějov, příspěvková organizace	Suchdol u Prostějova, Lipová 71	ZŠ Lipová
47.	Základní škola a mateřská škola Tištin, okres Prostějov, příspěvková organizace	Tištin 21	ZŠ Tištin
48.	Základní škola a mateřská škola Pěňčín, příspěvková organizace	Laškov, Pěňčín 17	ZŠ Pěňčín
49.	Základní škola a mateřská škola Vřesovice	Vřesovice	ZŠ Vřesovice
50.	Základní škola Prostějov, Rejskova 12	Prostějov, Rejskova 12	ZŠ Rejskova

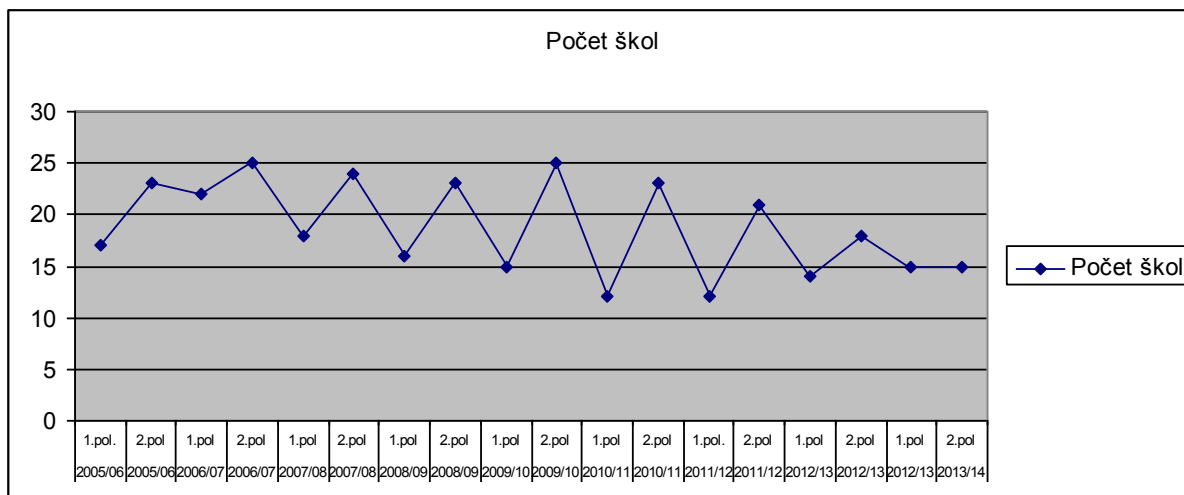
Počet základních škol na okrese Prostějov je stabilní. Za sledované období jich bylo 49 až 50. Graf znázorňuje počet škol, které se výcviku účastnily v jednotlivých pololetích. Školy na území města Prostějova s větším počtem tříd na 1. stupni se účastní výcviku každé pololetí, některé školy jednou za školní rok a jiné školy nepravidelně. Základní školy s menším počtem žáků nezařadily do ŠVP plavání vůbec a školy z okrajových částí okresu plní tuto výuku u jiných zařízení, např. v Mohelnici, Přerově či Vyškově. Nejméně škol se účastnilo plavecké výuky v 1. pololetí šk. r. 2010/11 a v 1. pololetí šk. r. 2011/12. V posledních letech dochází k poklesu počtu škol zúčastňujících se výuky plavání. Tuto skutečnost dokládá následující tabulka a graf. V příloze č. 9 je v souhrnné tabulce uveden počet žáků jednotlivých škol a jejich účast na výuce plavání za období od školního roku 2005/2006 do školního roku 2013/2014.

Tabulka 3. Počty základních škol okresu Prostějov účastnící se plavecké výuky od školního roce 2005/06 do školního roku 2013/2014

Školní rok	2005/06	2005/06	2006/07	2006/07	2007/08	2007/08	2008/09	2008/09	2009/10	2009/10	2010/11	2010/11	2011/12	2011/12	2012/13	2012/13	2012/13	2013/14
Pololetí šk. roku	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.
Počet škol	17	23	22	25	18	24	16	23	15	25	12	23	12	21	14	18	15	15

Zdroj: vlastní tvorba

Graf č. 1. Počty základních škol okresu Prostějov účastníci se plavecké výuky od školního roku 2005/06 do školního roku 2013/2014

Zdroj: vlastní tvorba

Jednotlivé základní školy se účastní výuky dle finančních možností a počtu žáků v jednotlivých ročnících. Přehled o frekvenci účasti na plaveckém výcviku je znázorněna v tabulce 4.

Tabulka 4. Účast jednotlivých základních škol okresu Prostějov na plaveckém výcviku od šk. r. 2005/2006 do 2013/2014

Zkrácený název	Účast na plaveckém výcviku
ZŠ Konice	již se výuky neúčastní
RG a ZŠ Prostějov	již se výuky neúčastní
ZŠ Jistota	neúčastnily se nikdy
ZŠ Laškov	účastní se nepravidelně
ZŠ Myslejovice	již se výuky neúčastní
ZŠ Hrubčice	účastní se pravidelně
ZŠ Hvozd	neúčastnily se nikdy
ZŠ Kladky	neúčastnily se nikdy
ZŠ Krumsín	neúčastnily se nikdy
ZŠ Rozstání	účastní se pravidelně
ZŠ Majakovského PV	účastní se pravidelně
ZŠ Mostkovice	účastní se nepravidelně
ZŠ Čechy pod Kosířem	účastní se nepravidelně
ZŠ Dobromilice	účastní se nepravidelně
ZŠ Kralice	účastní se pravidelně
ZŠ Vrchoslavice	neúčastnily se nikdy

ZŠ Čelechovice n/H	účastní se pravidelně
ZŠ Palackého PV	účastní se pravidelně
ZŠ Železného PV	účastní se pravidelně
ZŠ Valenty PV	účastní se pravidelně
ZŠ Dr. Horáka PV	
ZŠ Kollárova PV	již se výuky neúčastní
ZŠ Bedihošť	účastní se pravidelně
ZŠ Bohuslavice	neúčastnily se nikdy
ZŠ Brodek u Konice	neúčastnily se nikdy
ZŠ Brodek u Prostějova	účastní se pravidelně
ZŠ Komenského PV	neúčastnily se nikdy
ZŠ Drahany	účastní se pravidelně
ZŠ Horní Štěpánov	neúčastnily se nikdy
ZŠ Klenovice n/H	účastní se pravidelně
ZŠ Kostelec n/H	účastní se pravidelně
ZŠ Němčice n/H	již se výuky neúčastní
ZŠ Olšany u Prostějova	již se výuky neúčastní
ZŠ Otaslavice	účastní se pravidelně
ZŠ Plumlov	účastní se pravidelně
ZŠ Protivanov	účastní se pravidelně
ZŠ Ptení	účastní se pravidelně
ZŠ Určice	účastní se pravidelně
ZŠ Vrbátky	účastní se nepravidelně
ZŠ Melantrichova PV	účastní se pravidelně
ZŠ Pivín	účastní se nepravidelně
ZŠ Nezamyslice	již se výuky neúčastní
ZŠ a DD Prostějov	již se výuky neúčastní
ZŠ Smržice	účastní se pravidelně
ZŠ Přemyslovice	již se výuky neúčastní
ZŠ Lipová	neúčastnily se nikdy
ZŠ Tištín	neúčastnily se nikdy
ZŠ Pěččín	účastní se nepravidelně
ZŠ Vřesovice	účastní se pravidelně
ZŠ Rejskova Prostějov	již se výuky neúčastní

legenda:

neúčastnily se nikdy

již se výuky neúčastní

účastní se pravidelně

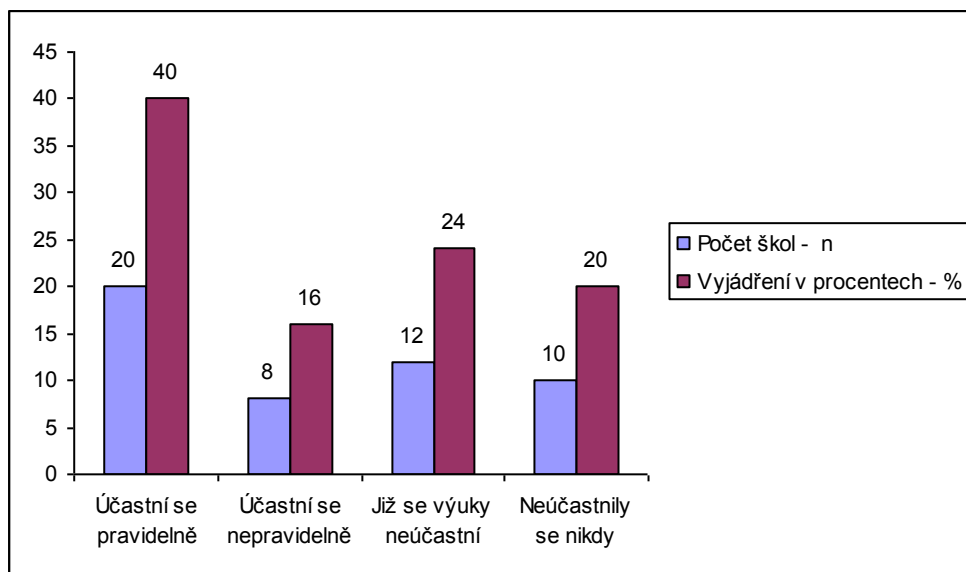
účastní se nepravidelně

Tabulka 5. Účast škol okresu Prostějov na plaveckém výcviku za sledované období od školního roku 2005/2006 do školního roku 2013/2014

Účast škol na plaveckém výcviku	n	%
Účastní se pravidelně	20	40
Účastní se nepravidelně	8	16
Již se výuky neúčastní	12	24
Neúčastnily se nikdy	10	20

Graf č. 2. Účast škol okresu Prostějov na plaveckém výcviku za sledované období od školního roku 2005/2006 do školního roku 2013/2014

Zdroj: vlastní tvorba

Pravidelně se účastní výcviku 20 základních škol a nepravidelně 8 základních škol. Za sledované období se plavecké výuky přestalo účastnit 12 základních škol. Tyto školy plaveckou výuku zajišťují vlastními pedagogickými pracovníky, nebo jim tuto službu poskytuje jiný subjekt. Jedná se o ZŠ Konice, Bohuslavice. Tyto školy absolvují výcvik v Mohelnici. Základní škola Nezamyslice uskutečňuje plaveckou výuku v Přerově. ZŠ Rejskova byla zrušena a ZŠ Myslejovice a ZŠ a DD Prostějov již nezařadily výuku plavání do ŠVP. ZŠ Kollárova a RG a ZŠ Prostějov uskutečňují plaveckou výuku pouze vlastními pedagogickými pracovníky. Pro ZŠ Palackého je plaveckou školou zajišťovaná pouze výuka žáků 2. ročníků (základní výcvik) na výukovém bazénu ZŠ Dr. Horáka. Plavecký výcvik 3. ročníků, který probíhá na bazénu v Městských lázních, vedou kmenoví zaměstnanci ZŠ Palackého.

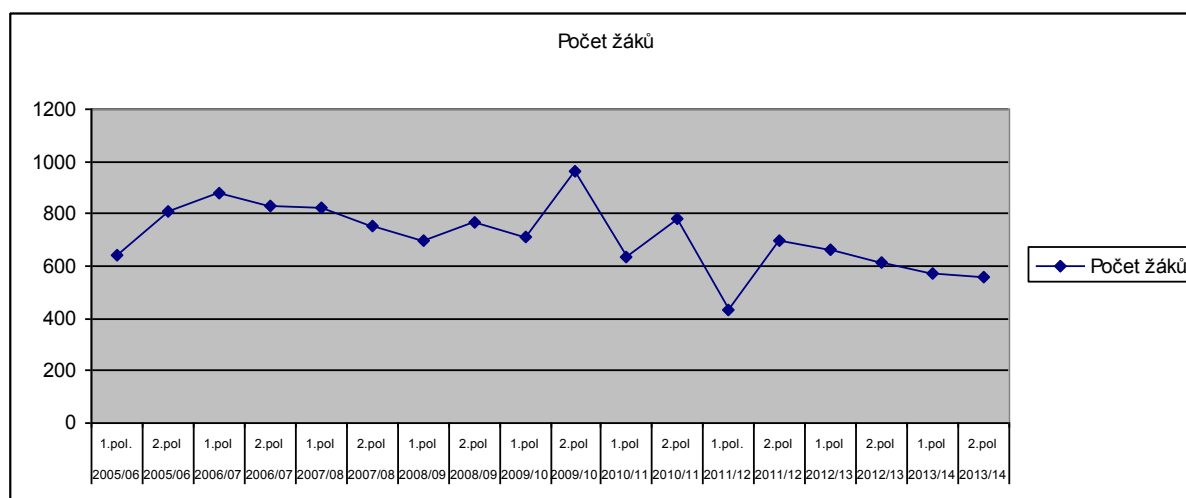
V jednotlivých letech se počty žáků účastnící se plavecké výcviky různí. V počátečních letech sledovaného období byly počty žáků stabilní. V jednom pololetí došlo k výraznému výkyvu směrem nahoru. V posledních letech dochází ke stálému poklesu počtu žáků.

Tabulka 6. Počty žáků zúčastněných na plavecké výuce za období od školního roku 2005/2006 do 2013/2014

Školní rok	2005/06	2005/06	2006/07	2006/07	2007/08	2007/08	2008/09	2008/09	2009/10	2009/10	2010/11	2010/11	2011/12	2011/12	2012/13	2012/13	2013/14	2013/14
Pololetí šk. roku	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.
Počet žáků	639	812	878	828	826	752	696	767	709	963	637	781	432	697	661	616	572	559

Zdroj: vlastní tvorba

Graf č. 3. Počty žáků zúčastněných na plavecké výuce za období od školního roku 2005/2006 do 2013/2014

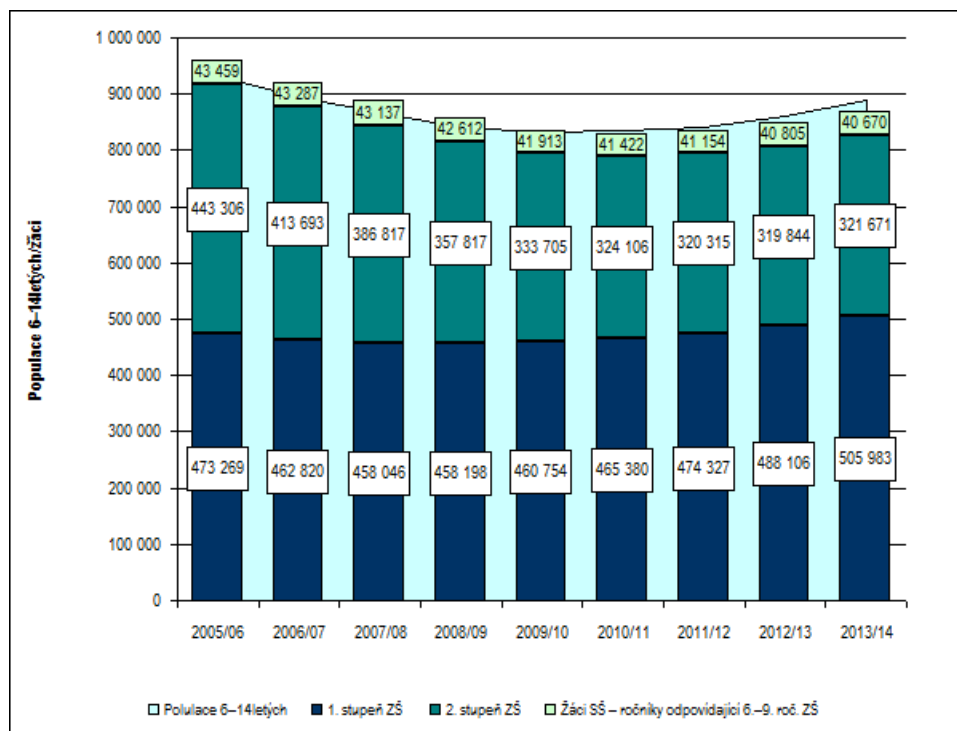
Zdroj: vlastní tvorba

Největší pokles počtu žáků byl v 1. pololetí školního roku 2011/2012. Tento pokles ovlivnily ekonomické důvody, došlo ke snížení normativních rozpočtů ostatních neinvestičních nákladů. Školy se plaveckého výcviku neúčastnily, protože přednostně pokrývaly náklady na učebnice a další pomůcky. Ve 2. pololetí školního roku 2011/2012 dochází ke zvýšení počtu žáků. Od školního roku 2011/2012 počet žáků stále klesá.

Na základních školách je poměr žáků prvního a druhého stupně ve prospěch mladších ročníků. Jde o ukázkou demografických trendů v české společnosti, kdy vedle sebe působí vlna silnějších populačních ročníků dětí narozených po roce 2002 vzdělávajících se na prvním stupni základních škol. Srovnání s těmito trendy je v rozporu s počty žáků zapojených do výuky plavání. Tento počet žáků má v posledních letech klesající tendenci, i když je počet žáků v těchto ročnících vyšší.

Obrázek č. 5 Povinná školní docházka – počty žáků na pozadí odpovídající věkové populace 6–14letých ve školním roce 2005/06–2013/14. Ve školním roce 2003/04 a 2004/05 včetně ZŠ při zdravotnických zařízeních. Poslední školní rok je počítán na koncové stavy populace roku 2012.

Dle tohoto obrázku je počet dětí na 1. stupni základní školy ve šk. roce 2013/2014 nejvyšší za sledované období. V tomto období navštěvovalo 1. stupeň 505 983 žáků.

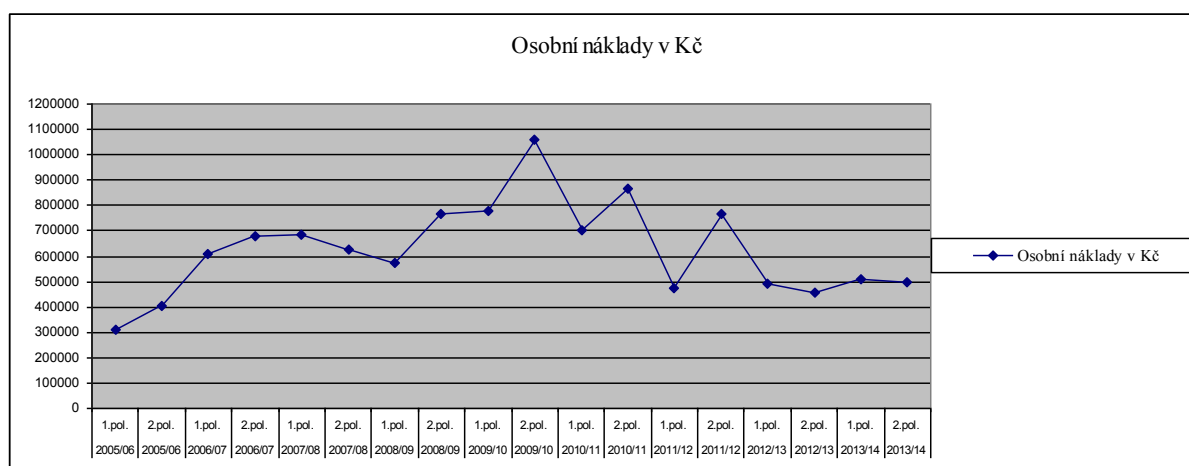

Zdroj: www.msmt.cz/vzdelavani/statistika-skolstvi/vykonova-data-o-skolach-a-skolskych-zarizeni-2003-04-2013 (on-line 2. 3. 2015)

Výše osobních nákladů na plaveckou výuku od šk. r. 2005/2006 do šk. r. 2013/2014 byla zpracována do tabulky, která je přílohou č. 10 této práce. Stav osobních nákladů znázorňuje graf č. 4.

Z ekonomického hlediska jsou osobní náklady na plaveckou výuku nejvýznamnější položkou při stanovení rozpočtu na plavecký výcvik. Tyto náklady jsou pohyblivé. Jejich výše se mění každé pololetí v návaznosti na počet žáků navštěvujících plaveckou výuku i dle složení pedagogických pracovníků, kteří výuku zajišťují. I náklady na jejich plat jsou různé podle délky započitatelné praxe.

Graf č. 4. Osobní náklady na plaveckou výuku v Kč

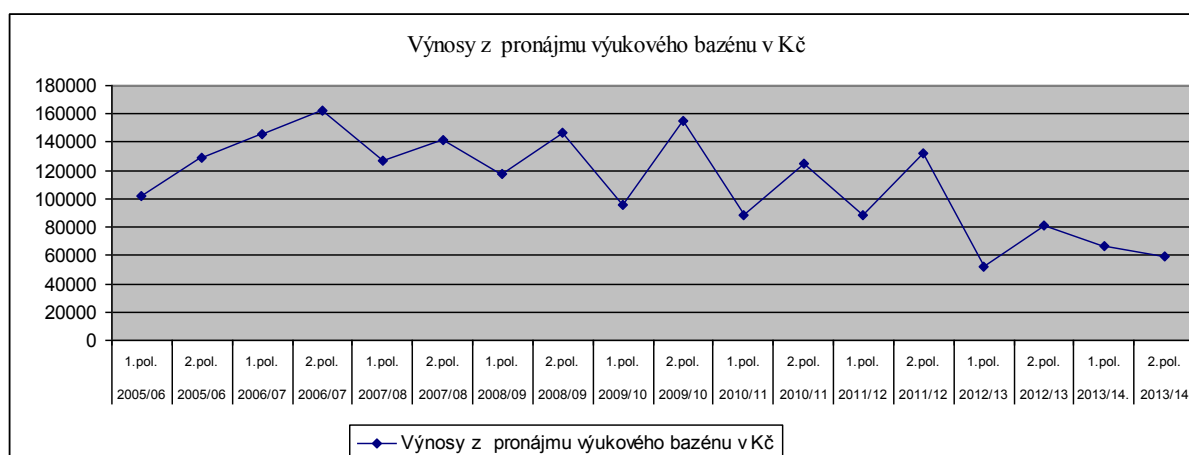
Zdroj: vlastní tvorba

Tyto osobní náklady jsou plně kryty výnosy z plaveckého výcviku. Nejvyšší výnosy z plaveckého výcviku byly ve 2. pololetí školního roku 2009/2010 – 1.059.300,- Kč. V posledních obdobích výnosy stále klesají, ve 2. pol. šk. r. 2013/2014 činily 497.510,- Kč. To je 46,96 % ve srovnání s 2. pol. šk. r. 2009/10.

Náklady na provoz výukového bazénu jsou fixní. Celoročně je zde nutno topit na teplotu 30 °C a teplota vody musí být dle provozního řádu 28 °C. Celoroční náklady na provoz výukového bazénu činí 350 000,- Kč. V posledních dvou letech jsou tyto náklady kryty z výnosů pronájmu bazénu pro plaveckou výuku pouze z 32 %. Dalších 35 % nákladů je pokryto příspěvkem zřizovatele na provoz školy a zbývajících 33 % nákladů je hrazeno z výnosů pronájmů jiných sportovišť v rámci doplňkové činnosti organizace.

Přehled výnosů z pronájmu výukového bazénu související s plaveckou výukou je zpracován v příloze č. 11.

Graf č. 5. Výnosy z pronájmu výukového bazénu

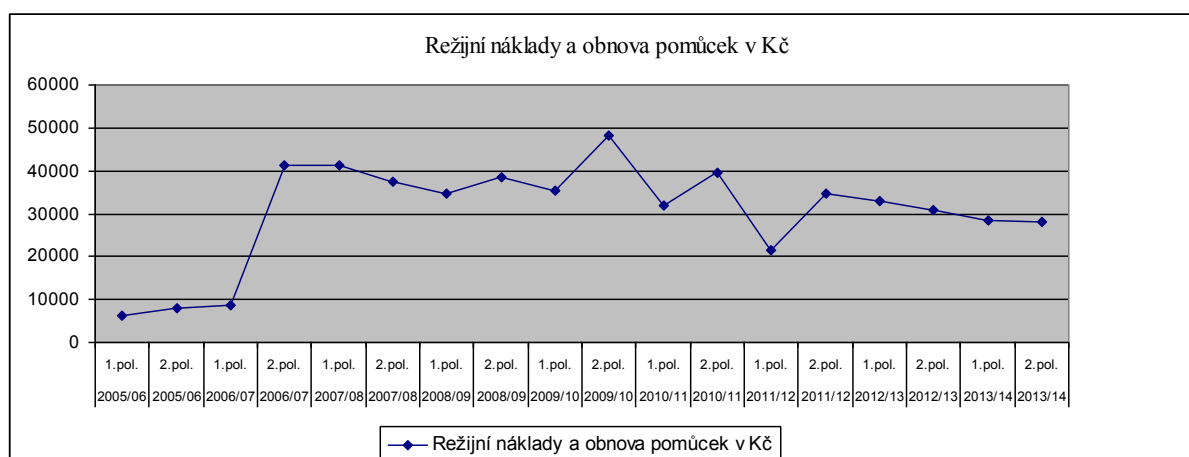

Zdroj: vlastní tvorba

I na tomto grafu je patrné snižování výnosů z pronájmu výukového bazénu v průběhu plaveckého výcviku. Nejvyšší výnosy z pronájmu bazénu byly v 2. pol. šk. r. 2006/2007 162.380,- Kč a v 2. pol. šk. r. 2009/10 154.560,- Kč. Nejnižší výnosy z plaveckého výcviku byly v 1. pol. 2012/13 51.520,- Kč. To je 31,72 % ve srovnání s 2. pol. šk. r. 2006/07.

Každoročně jsou obnovovány pomůcky pro plaveckou výuku. Výcvikem projde ročně na tisíc žáků. Dochází k poškození pomůcek a pro výuku je třeba hledat nové pomůcky pro zpestření výuky. Roční náklady na obnovu pomůcek činí 40 000,- až 50 000,- Kč dle míry jejich opotřebení. Do režijních nákladů se také počítají náklady na administrativu plaveckého výcviku, mokrá vysvědčení, ochranné pracovní pomůcky pro učitele plavání a školení učitelů plaveckého výcviku.

Graf č. 6. Režijní náklady a obnova pomůcek pro plaveckou výuku

Zdroj: vlastní tvorba

Důležitým faktorem pro účast na plaveckém výcviku je dojezdová vzdálenost jednotlivých škol.

Z následujících grafů je patrné, že dojezdová vzdálenost a cena za dopravu na plavecký výcvik se u jednotlivých škol velmi liší. Vzhledem k tomu, že dopravu na tento plavecký výcvik hradí rodiče žáků, některé školy upustily od zařazení plaveckého výcviku do jejich ŠVP právě z těchto důvodů. Školám na dopravu přispívá ve výjimečných případech zřizovatel nebo spolky typu: klub přátel školy, sdružení rodičů a přátel školy či sponzoři.

Školy s velkými dojezdovými vzdálenostmi, např. ZŠ Protivanov, ZŠ Rozstání využívají možnosti spojených výukových lekcí – tzv. dvouhodinovky. Tím se náklady spojené s dopravou sníží na polovinu.

Další možností úspor na nákladech za dopravu, které využívají hlavně školy s menším počtem žáků, je společné objednání autobusu se školou, která je po trase. Tyto školy plavou ve stejnou dobu, tuto možnost využívá ZŠ Čelechovice a ZŠ Smržice, ZŠ Protivanov a ZŠ Rozstání. I zde je možno snížit náklady na polovinu.

Školy s menším počtem žáků využívají také hromadnou autobusovou dopravu. Protože jízdní řady přímo nekorrespondují s rozvrhem plavecké výuky, je těmto školám před započítáním výuky nebo po ní nabídnut prostor školního klubu na ZŠ Dr. Horáka.

5.2 Interpretace výsledků empirického šetření - anketa

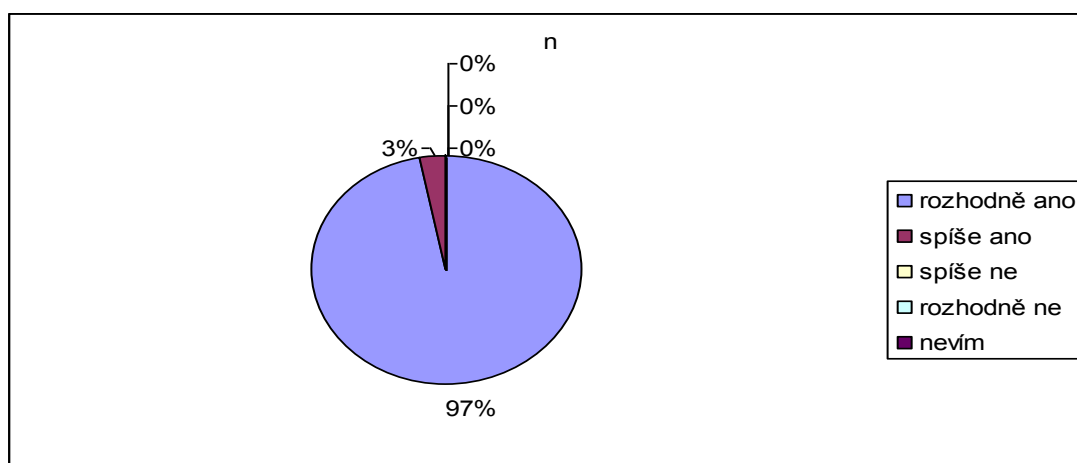
Pro zjištění spokojenosti s plaveckou výukou a názory na výuku poskytovanou Základní školou Prostějov, ul. Dr. Horáka 24 byla použita anketa. Anketu vyplňovali doprovázející pedagogičtí pracovníci, kteří se aktuálně účastnili plaveckého výcviku. Anketa proběhla v lednu 2015 a zúčastnilo se jí 32 respondentů. Základní školy, které se této ankety zúčastnily, se pravidelně zúčastňují plavecké výuky.

1. Plavecká výuka má být nadále součástí vzdělávání žáků na I. stupni všech základních škol v rámci tělesné výchovy.

Tabulka 7. Plavecká výuka má být nadále součástí vzdělávání žáků na I. stupni všech základních škol v rámci tělesné výchovy

Možnosti	n	%	Pořadí
Rozhodně ano	31	97	1.
Spíše ano	1	3	2.
Spíše ne	0	0	3.
Rozhodně ne	0	0	3.
Nevím	0	0	3.

Graf č. 9. Plavecká výuka má být nadále součástí vzdělávání žáků na I. stupni všech základních škol v rámci tělesné výchovy

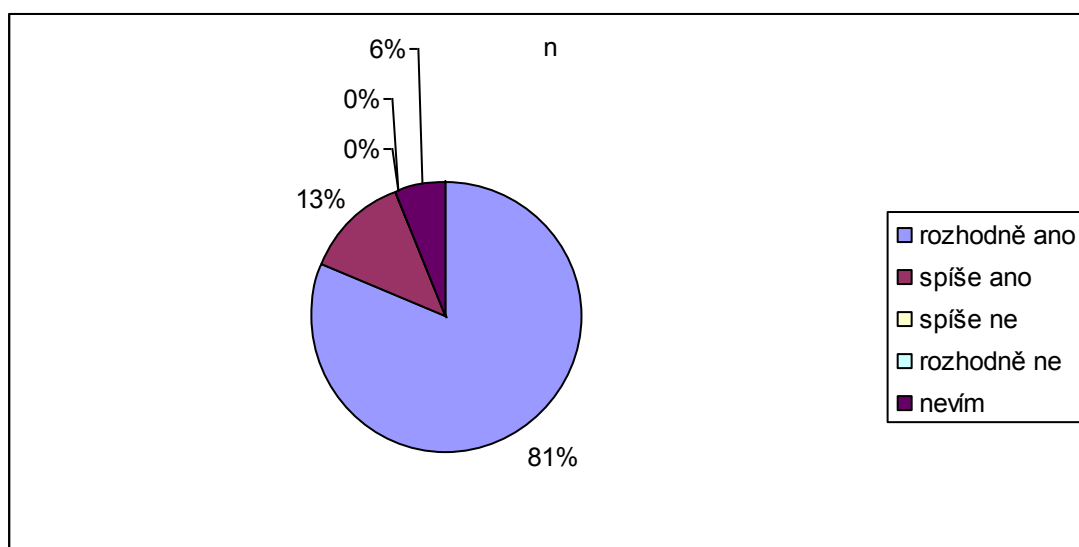
Na otázku zda má být plavecká výuka i nadále součástí vzdělávání žáků na I. stupni ZŠ respondenti nejčastěji odpovídají rozhodně ano (97 %), spíše ano (3 %). Z této odpovědi vyplývá, že většina pedagogických pracovníků si uvědomuje důležitost plavecké výuky a její setrvání ve vzdělávacích plánech.

2. Hrazení plavecké výuky za státních prostředků má být účelové a jít přímo za žákem

Tabulka 8. Hrazení plavecké výuky za státních prostředků má být účelové a jít přímo za žákem

Možnosti	n	%	Pořadí
Rozhodně ano	26	81,25	1.
Spíše ano	4	12,5	2.
Spíše ne	0	0	4.
Rozhodně ne	0	0	4.
Nevím	2	6,25	3.

Graf č. 10. Hrazení plavecké výuky za státních prostředků má být účelové a jít přímo za žákem

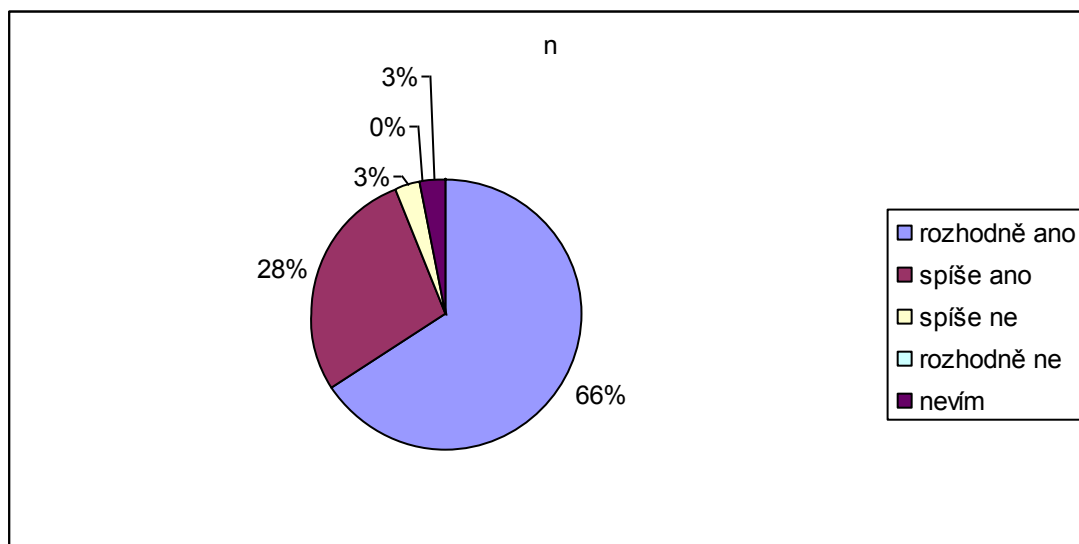
Na otázku hrazení nákladů plavecké výuky účelově přímo za žákem odpovědělo spíše ano nejvíce respondentů (81,25 %), spíše ano (12,5 %). Žádný z respondentů neuvedl negativní odpověď. Z uvedeného vyplývá souhlas s tímto způsobem financování.

3. Kalkulace cen za plaveckou výuku považují za přiměřenou: 20 lekcí = cca 900,-Kč/ 1 žák, výuková lekce 45 minut.

Tabulka 9. Kalkulace cen za plaveckou výuku považují za přiměřenou: 20 lekcí = cca 900,- Kč/ 1 žák, výuková lekce 45 minut

Možnosti	n	%	Pořadí
Rozhodně ano	21	65,61	1.
Spíše ano	9	28,13	2.
Spíše ne	1	3,13	3.
Rozhodně ne	0	0	4.
Nevím	1	3,13	3.

Graf č. 11. Kalkulace cen za plaveckou výuku považují za přiměřenou: 20 lekcí = cca 900,- Kč/ 1 žák, výuková lekce 45 minut

Z grafu vyplývá, že kalkulační ceny za plaveckou výuku je přiměřená pro většinu respondentů. Rozhodně ano uvedlo (66 %) a spíše ano (28 %).

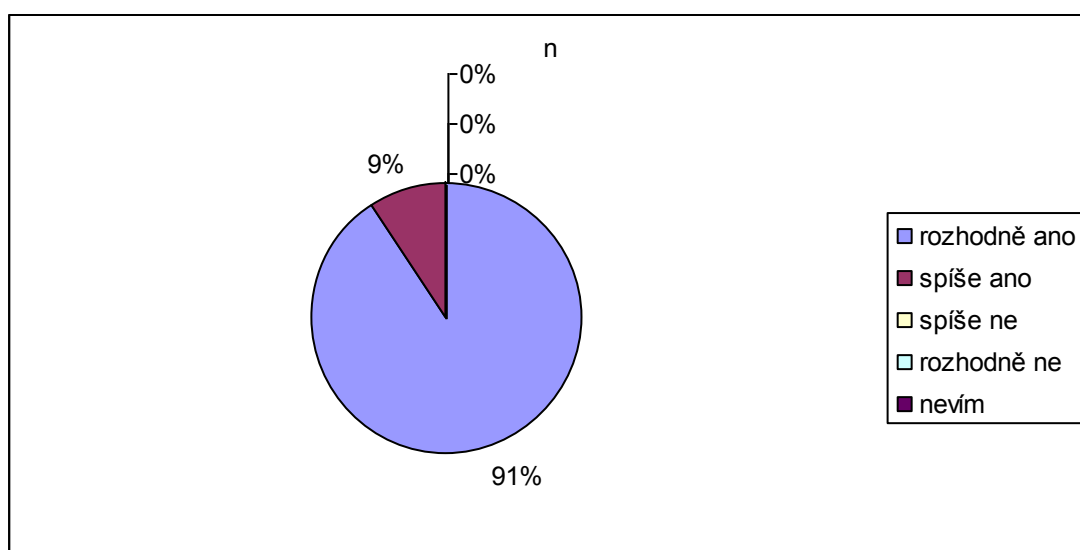
4. Spolupráci ZŠ se školou poskytující plaveckou výuku hodnotím jako vstřícnou

Tabulka 10. Spolupráci ZŠ se školou poskytující plaveckou výuku hodnotím jako vstřícnou

Možnosti	n	%	Pořadí
Rozhodně ano	29	90,62	1.
Spíše ano	3	9,38	2.
Spíše ne	0	0	3.
Rozhodně ne	0	0	3.
Nevím	0	0	3.

Většina respondentů (90,62 %) uvádí spolupráci se školou poskytující plavecký výcvik jako vstřícnou. Na tuto otázku neodpověděl žádný z respondentů negativně.

Graf č. 12. Spolupráci ZŠ se školou poskytující plaveckou výuku hodnotím jako vstřícnou

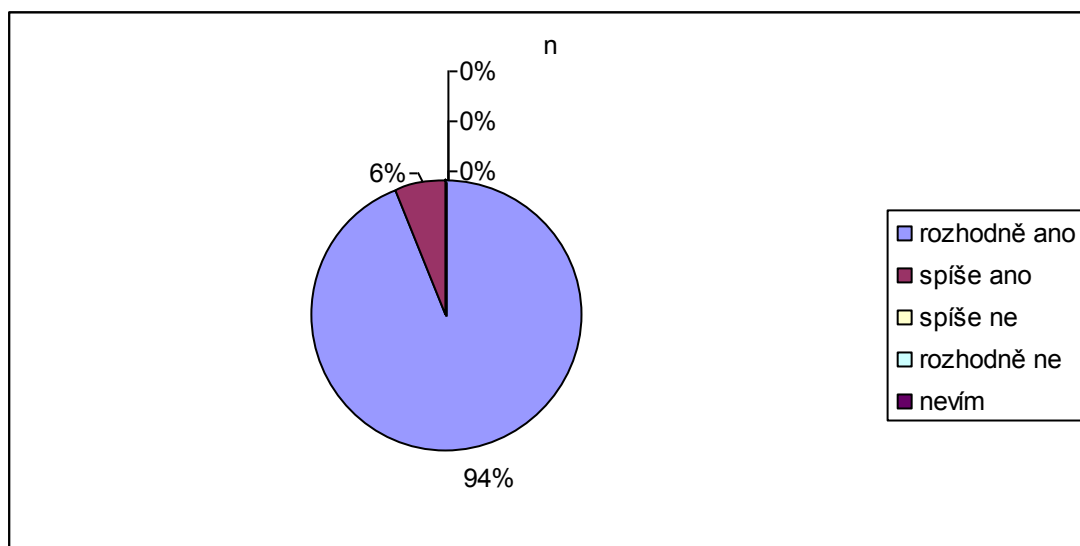
Z hodnocení respondentů je patrna spokojenost se spoluprací se školou poskytující plaveckou výuku. Odpověď rozhodně ano uvedlo (91 %) respondentů a spíše ano (9 %). Žádný respondent neuvedl nespokojenost se spoluprací.

5. Bezpečnost žáků při pohybu v areálu bazénu je zajištěna dostatečně

Tabulka 11. Bezpečnost žáků při pohybu v areálu bazénu je zajištěna dostatečně

Možnosti	n	%	Pořadí
Rozhodně ano	30	93,75	1.
Spíše ano	2	6,25	2.
Spíše ne	0	0	3.
Rozhodně ne	0	0	3.
Nevím	0	0	3.

Graf č. 13. Bezpečnost žáků při pohybu v areálu bazénu je zajištěna dostatečně

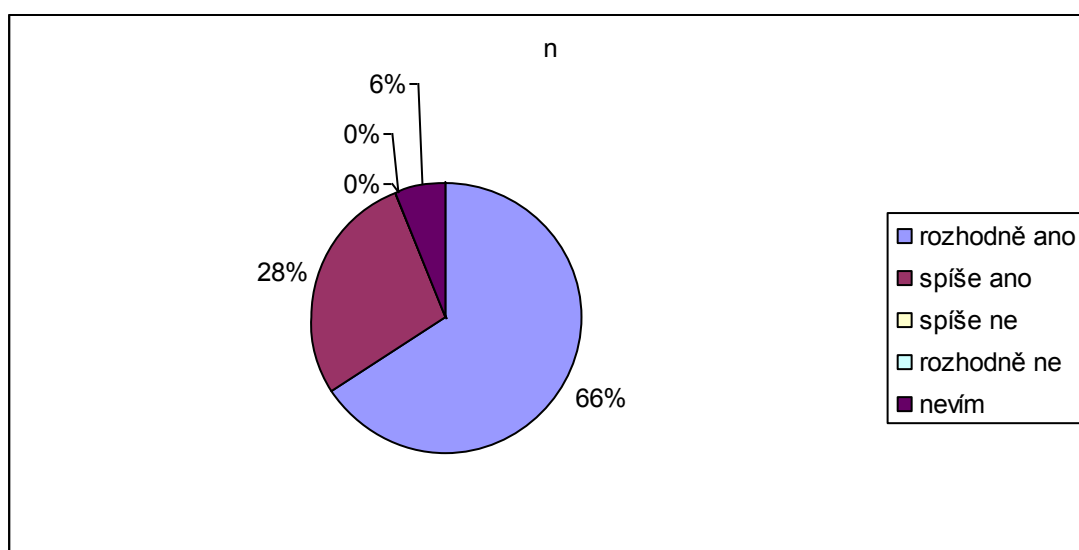
Spokojenost se zajištěním bezpečnosti žáků vyjádřila většina respondentů, rozhodně ano (94 %) a spíše ano (6 %). Žádný respondent se nevyjádřil negativně.

6. Metodické plány pro výuku plavání jsou pečlivě zpracovány a jsou kdykoliv k nahlédnutí.

Tabulka 12. Metodické plány pro výuku plavání jsou pečlivě zpracovány a jsou kdykoliv k nahlédnutí

Možnosti	n	%	Pořadí
Rozhodně ano	21	65,62	1.
Spíše ano	9	28,12	2.
Spíše ne	0	0	4.
Rozhodně ne	0	0	4.
Nevím	2	6,26	3.

Graf č. 14. Metodické plány pro výuku plavání jsou pečlivě zpracovány a jsou kdykoliv k nahlédnutí

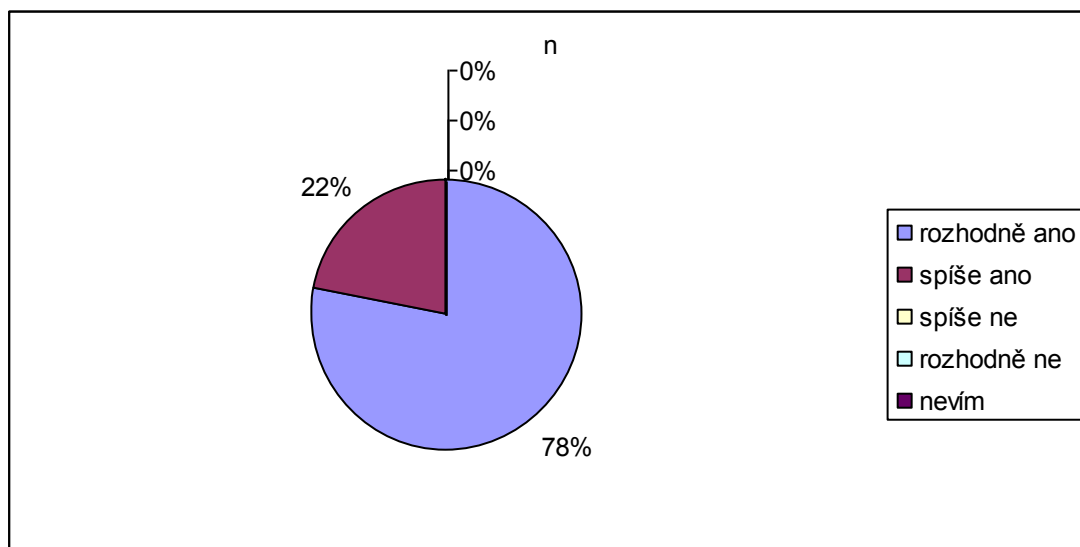
Metodické plány jsou zpracovány a k nahlédnutí u vedoucí učitelky plaveckého výcviku a také na www stránkách školy. Školy, se kterými je podepsaná smlouva o zajištění plaveckého výcviku, mají k nahlédnutí i rámcově vzdělávací plány plaveckého výcviku. Pozitivní hodnocení ke zpracování metodických plánů vyjádřila většina respondentů. Rozhodně ano (66 %) a spíše ano (28 %). Pouze (6 %) respondentů odpovědělo nevím.

7. Plavecké pomůcky pro výuku jsou pestré a obměňovány.

Tabulka 13. Plavecké pomůcky pro výuku jsou pestré a obměňovány

Možnosti	n	%	Pořadí
Rozhodně ano	25	78,12	1.
Spíše ano	7	21,88	2.
Spíše ne	0	0	3.
Rozhodně ne	0	0	3.
Nevím	0	0	3.

Graf č. 15. Plavecké pomůcky pro výuku jsou pestré a obměňovány

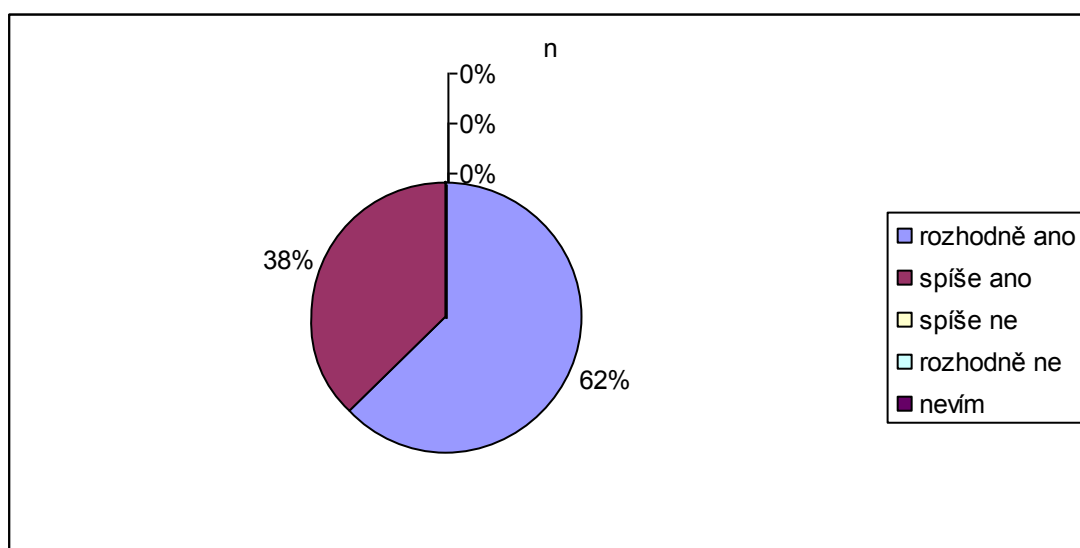
Obměnu a pestrost plaveckých pomůcek kladně ohodnotili všichni respondenti. Rozhodně ano (78 %) a spíše ano (22 %).

8. Hodnocení žáků je motivační, výstup pro učitele i rodiče je přehledný

Tabulka 14. Hodnocení žáků je motivační, výstup pro učitele i rodiče je přehledný

Možnosti	n	%	Pořadí
Rozhodně ano	20	62,5	1.
Spíše ano	12	37,5	2.
Spíše ne	0	0	3.
Rozhodně ne	0	0	3.
Nevím	0	0	3.

Graf č. 16. Hodnocení žáků je motivační, výstup pro učitele i rodiče je přehledný

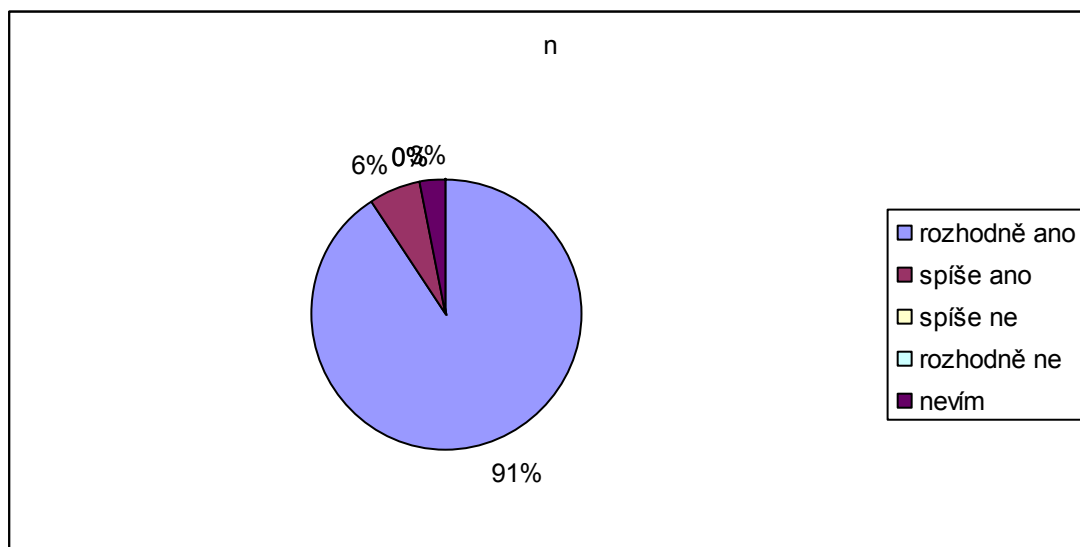
S hodnocením a s přehledností výstupů pro rodiče i žáky jsou spokojeni všichni respondenti. Rozhodně ano uvedlo (62 %) a spíše ano (38 %) respondentů.

9. Mají mít učitelé plavecké výuky potřebou kvalifikaci

Tabulka 15. Mají mít učitelé plavecké výuky potřebou kvalifikaci

Možnosti	n	%	Pořadí
Rozhodně ano	29	90,62	1.
Spíše ano	2	6,25	2.
Spíše ne	0	0	4.
Rozhodně ne	0	0	4.
Nevím	1	3,13	3.

Graf č. 17. Mají mít učitelé plavecké výuky potřebou kvalifikaci

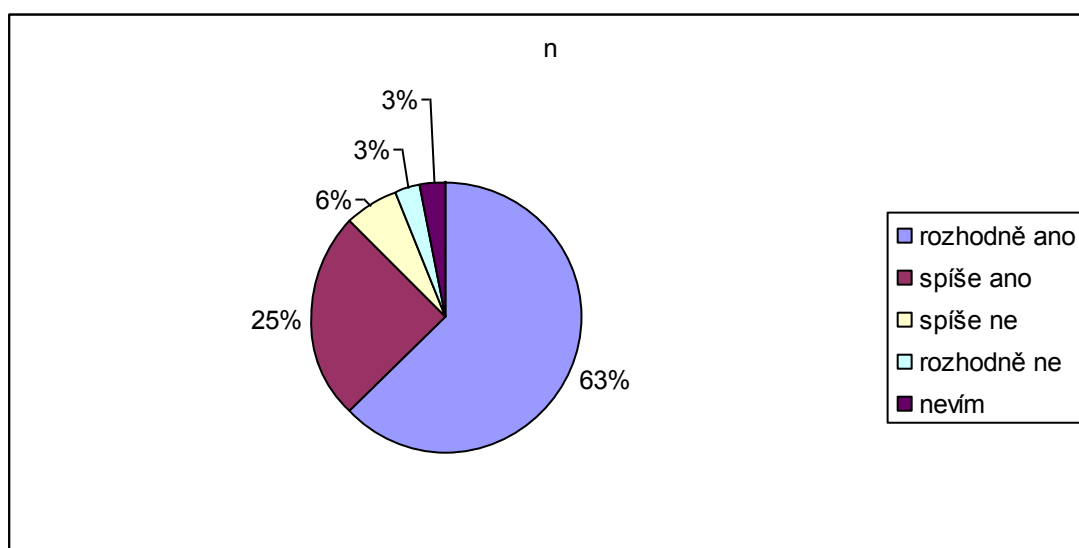
O nutnosti potřebné kvalifikace je přesvědčeno a odpověď rozhodně ano uvedlo (91 %) respondentů, spíše ano (6 %) a pouze jeden respondent uvedl nevím (3 %).

10. Splňují počty dětí ve skupině platnou vyhlášku?

Tabulka 16. Splňují počty dětí ve skupině platnou vyhlášku?

Možnosti	n	%	Pořadí
Rozhodně ano	20	62,5	1.
Spíše ano	8	25	2.
Spíše ne	2	6,24	3.
Rozhodně ne	1	3,12	4.
Nevím	1	3,12	4.

Graf č. 18. Splňují počty dětí ve skupině platnou vyhlášku?

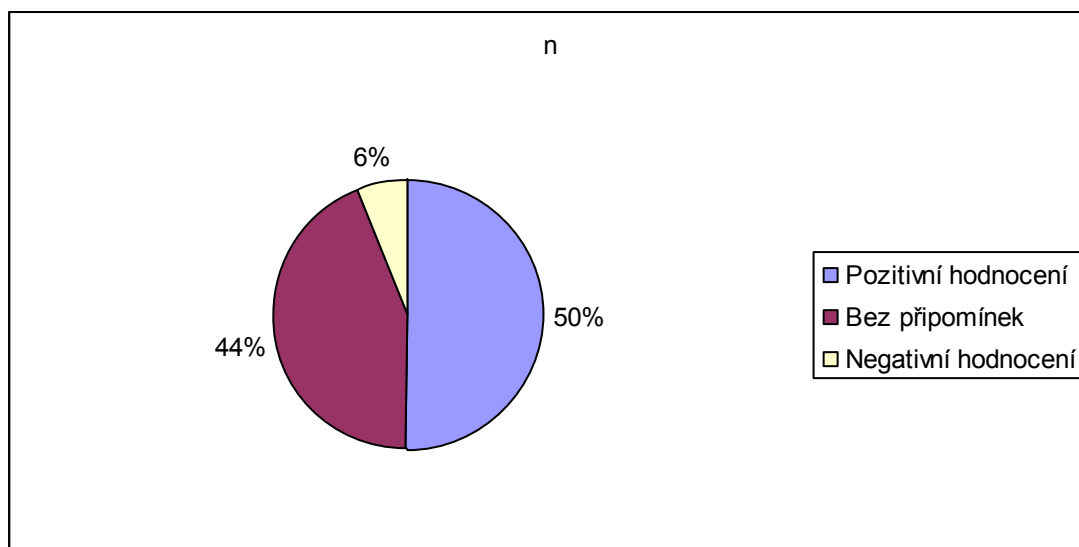
Počet žáků ve skupině vyhovuje (63 %) respondentům, kteří uvedli rozhodně ano, spíše ano odpovědělo (25 %). Negativně se vyjádřilo (3 %) rozhodně ne a (6 %) spíše ne. Další (3 %) respondentů uvedlo, že neví.

11. Slovně se vyjádřete ke kritériu kvality výuky, které nebylo zmíněno, nebo doplňte další připomínky či podněty k plavecké výuce:

Tabulka 17. Slovně se vyjádřete ke kritériu kvality výuky, které nebylo zmíněno, nebo doplňte další připomínky či podněty k plavecké výuce:

Vyjádření	n	%	Pořadí
Pozitivní hodnocení	16	50	1.
Bez připomínek	14	44	2.
Negativní hodnocení	2	6	3.

Graf č. 19. Slovně se vyjádřete ke kritériu kvality výuky, které nebylo zmíněno, nebo doplňte další připomínky či podněty k plavecké výuce:

Pozitivně se vyjádřilo (50 %) respondentů, nejčastější odpovědi uvádí, že kvalita výuky je velmi dobrá, k žákům je přistupováno individuálně, pěkný přístup k dětem. Dalším opakujícím se kladným hodnocením je rozdělení žáků do družstev, dle jejich schopností. Připomínky neuvědlo (44 %) respondentů.

Negativní hodnocení uvedlo (6 %) respondentů. Zde je uvedena kritika k hodnocení žáků: „Žák má být hodnocen za to, co skutečně umí! Motivace ano, ale neodráží dovednost žáků!“ Další kritikou je nespokojenost s počtem žáků ve skupině „Skupina byla větší, bylo by potřeba se většímu počtu dětí věnovat více individuálně.“

Většina respondentů je s kvalitou poskytovaných služeb spokojena. Jedná se o základní školy, které se plaveckého výcviku účastní pravidelně. Anketa o názorech a míře spokojenosti s plaveckým výcvikem bude prováděna po skončení každého pololetí, jako zpětná vazba pro vedoucí pracovníky plaveckého výcviku a pro vedení školy.

5.3 SWOT analýza

Dle údajů získaných situační analýzou Základní školy Prostějov, ul. Dr. Horáka 24 – poskytovatele plavecké výuky byla zpracovaná SWOT analýza. Na základě vyhodnocení analýzy byly v konkrétních oblastech stanoveny doporučení pro zvýšení efektivity plavecké výuky.

SWOT analýza

Silné stránky:

- Zkušenosti a plně aprobovaní pedagogičtí pracovníci
- Výuka ve vlastních prostorách plavecké učebny
- Dlouholetá zkušenost s organizací plavecké výuky
- Vybavenost plaveckými pomůckami
- Vypracované metodické plány a školní vzdělávací program
- Možnost rozšíření plavecké výuky pro předškolní děti
- Možnost rozšíření plavecké výuky pro žáky 2. stupně základních škol

Slabé stránky:

- Vyšší cena plaveckého výcviku proti konkurenci
- Neposkytování aktualizací o plavecké výuce
- Žádná medializace
- Neoslovování základních škol, které se dlouhodobě plavecké výuky neúčastní
- Komunikace se školami

- Absence reklamy, propagace
- Pestrost výuky, přetrvává stereotyp

Příležitosti:

- Jediná organizace na okrese Prostějov poskytující tyto služby
- V blízkém okolí a přímo v Prostějově 13 mateřských škol, kterým lze nabídnout plaveckou výuku
- Pouze dva subjekty nabízejí plaveckou výuku pro předškolní děti

Hrozby:

- Školy z okrajových částí okresu využívají služby jiných zařízení poskytující tuto výuku (např. Vyškov, Přerov, Mohelnice, Boskovice)
- Školy si pronajímají pouze výukový bazén a výuku provádí jejich pedagogičtí pracovníci
- Uzavření výukového bazénu z technických důvodů, uzavření bazénu dozorem Zdravotního ústavu
- Nižší ceny za plavecký výcvik u konkurenčních subjektů v Přerově, Mohelnici, Vyškově, Olomouci a Boskovicích

5.4 Doporučení

Ze zjištěných dat a poznatků vyplývají následující doporučení vedoucí k efektivnějšímu plaveckému výcviku. Doporučení se týkají oblastí marketingu, ekonomických hledisek a zaměření plavecké výuky.

Oblast marketingových doporučení:

Pro zajištění plavecké výuky nejsou využívány nástroje marketingového mixu. Organizace si musí stanovit strategické cíle v oblasti rozvoje plavecké výuky. Je nutné stanovit cíle krátkodobé (realizace do 1 roku), střednědobé (realizace do 3 let) a dlouhodobé, aktualizovat zjištěné poznatky, zpracovávat SWOT analýzu a strategický plán. Tyto cíle si musí organizace nejen vytyčit, ale i kontrolovat jejich plnění.

Mezi krátkodobé cíle patří zlepšení komunikace uvnitř organizace i ve vztahu k vnějším subjektům. Školy, které se neúčastní plaveckého výcviku, nejsou oslovovány aktuální nabídkou. Na základě seznamu škol, které se výcviku neúčastní, budou na tyto školy rozeslány pozvánky na „Dny otevřených dveří“, pro podrobnější představení výuky. Pravidelně budou oslovovány nabídkou plaveckého výcviku na dané pololetí školního roku.

Bude vytvořeno logo pro plaveckou výuku, které se bude používat na písemných materiálech souvisejících s plaveckou výukou. Prezentace plavecké výuky na webových stránkách školy bude pravidelně aktualizovaná nabídkou poskytovaných služeb. V sekci plavecké výuky bude odkaz na návštěvní knihu, kde bude prostor pro vyjádření se k výuce pro rodiče, žáky i pedagogické pracovníky.

V rámci PR vedoucí plaveckého výcviku nabídne regionálnímu tisku nové, aktuální a zajímavé zprávy.

Je nutno opět obnovit členství v organizaci sdružující subjekty organizující plaveckou výuku.

Doporučení v oblasti ekonomických faktorů:

Provozní i osobní náklady jsou ovlivnitelné faktory, které vedou ke zvýšení efektivity plavecké výuky. Z hlediska plánování patří tyto cíle mezi střednědobé a dlouhodobé.

Provozní náklady na chod a údržbu výukového bazénu jsou vysoké. Kalkulační cena na pronájem bazénu na jednu vyučovací hodinu jsou 368,- Kč. Tyto náklady lze snížit investicí do technologického zařízení. Instalací UV lampy lze snížit spotřebu ředící vody do bazénu a spotřebu bazénové chemie. Nižší spotřeba vody vede také k úspoře zemního plynu, potřebného na ohřev této vody. Také se snižuje riziko výskytu patogenních bakterií ve vodě bazénu.

Investicí do nové klimatizační jednotky a regulačním zásahem do vytápění bazénu lze snížit náklady na spotřebu elektrické energie a zemního plynu. Tyto investiční náklady bude nutné rozložit do více let nebo požádat zřizovatele o investiční dotaci, která povede k úsporám energií (vodné a stočné, elektrická energie, zemní plyn) a bazénové chemie.

Vysoké jsou i osobní náklady na pedagogické pracovníky. Všichni pedagogičtí pracovníci, kteří jsou v organizační struktuře školy zapojeni do výuky plavání a zařazení do 12. platové třídy dle katalogu prací – jako učitelé. Tito zaměstnanci mají pracovní smlouvy na dobu neurčitou, druh sjednané práce jako učitel.

Nové zaměstnance je třeba přijímat do pracovního poměru jako lektory plaveckého výcviku. Jejich platové zařazení dle katalogu prací bude v 8. platové třídě. Úspora na tarifní mzdě bude v rozmezí od 4 000,- Kč do 5 000,- Kč, spolu se zákonnými odvody a přidělem do FKSP bude měsíční úspora na osobních nákladech na jednoho pracovníka činit až 7 500,- Kč. Jako učitel (zařazení dle katalogu prací) bude zaměstnán pouze vedoucí učitel plavecké výuky, který bude koordinovat práci podřízených pracovníků, vytvářet a inovovat školní vzdělávací program a rozvíjet své znalosti a dovednosti v této oblasti. Tyto cíle v personální oblasti patří k dlouhodobým.

Cena za plavecký výcvik na jednoho žáka je stanovena na 925,- Kč. V konkurenčním prostředí je třeba chovat se tržně. Školy okrajových částí okresu využívají služeb jiných zařízení poskytující plaveckou výuku, protože jejich cena za plavecký výcvik je nižší (do 650,- Kč za jednoho žáka v plaveckém výcviku). Proto je nutné se zaměřit na snižování veškerých nákladů. Organizace musí vynakládat prostředky účelně, efektivně a hospodárně, aby dosáhla dobrých výsledků hospodaření.

Doporučení na zaměření plavecké výuky:

Nelze se zaměřovat pouze na plavecký výcvik pro základní školy. Nabídku je třeba rozšířit i o plavecký výcvik pro předškolní děti. Provést průzkum trhu oslovením mateřských škol okresu Prostějov. Plavecký výcvik pro předškolní děti může ZŠ Dr. Horáka provozovat přímo pro mateřské školy v rámci hlavní činnosti nebo pro veřejnost, kdy bude nabídka plaveckého výcviku směřovaná na rodiče dětí v rámci doplňkové činnosti. Je nutné nabídnout poskytované služby prostřednictvím inzerce v tisku, na webových stránkách. Reklamou je také šíření „dobré pověsti“ a spokojenosti s poskytovanými službami. Stanovené doporučení v této oblasti je možno realizovat okamžitě, ale jde o úkol opakující se a dlouhodobý.

6 DISKUZE

V roce 2008 na zadání MŠMT ČR bylo provedeno v rámci tzv. „rychlého šetření“ Ústavu pro informace ve vzdělávání (UIV) průzkum názoru ředitelů základních škol na výuku plavání ve školách. Z uvedených dat vyplývá, že 60 % ředitelů považuje výuku plavání za důležitou součást školních vzdělávacích programů, 25 % ředitelů uvádí tuto výuku za spíše důležitou a pouze 3 % hodnotí zařazení výuky plavání do vzdělávacích programů jako nedůležité.

Ve školním roce 2007/2008 ve výkazu o ředitelství základních škol R 13-01 byl uveden řádek s označením – žáci v plaveckých kurzech. Ředitelé zde uváděli počet žáků 1. stupně základních škol, kteří se účastní plaveckých kurzů v rámci tělesné výchovy. Hodnoceny byly údaje z 3 964 škol. Z tohoto počtu se 3 263 (82,31 %) škol plavecké výuky účastní a 701 (17,69 %) základních škol se plavecké výuky neúčastní.

V dalších letech se již podobná šetření o plavecké výuce organizované v rámci povinné tělesné výchovy neprováděla.

V posledních třech letech se zvyšují ONIV v rámci krajských normativních rozpočtů. Ve srovnání s rokem 2012 došlo k navýšení ONIV o 30%. Proto by bylo vhodné, aby prostředky na školní plavání i nadále zůstaly v kategorii ONIV, ale byly účelově vázány výhradně na plaveckou výuku.

Na 1. stupni základních škol nyní přichází silné populační ročníky, počet žáků se stále zvyšuje. I přes tyto skutečnosti, které vytváří lepší podmínky na „trhu“ plavecké výuky, se počet žáků i škol zapojených do plavecké výuky na Základní škole Prostějov, ul. Dr. Horáka 24 stále snižuje. Největší pokles nastal ve školním roce 2012/2013 a 2013/2014.

Asociace plaveckých škol i Česká unie školního plavání se snaží o změnu legislativy týkající se plaveckého výcviku. Navrhují opětovné zavedení plaveckého výcviku jako povinného v rámci tělesné výchovy. Novela školské zákona přináší rozšíření povinné tělesné výchovy na tři hodiny týdně. Navýšením hodinové dotace by vznikl prostor pro základní výuku plavání na 1. stupni základních škol a na zdokonalovací plaveckou výuku na 2. stupni ZŠ. V civilizovaném světě je velkým problémem obezita dětí školního věku. Proto je každá pohybová aktivita vítána, zvláště plavání, které působí rehabilitačně.

Plavecká výuka byla spjata s tělesnou výchovou na prvním stupni základních škol několik desetiletí. Česká republika byla jednou z mála zemí, kde byla výuka plavání zařazovaná celoplošně. Současné MŠMT se k výuce plavání jako povinné součásti tělesné

výchovy staví nedbale a tuto výuku podceňuje. Proto by i zde bylo vhodné, aby MŠMT přehodnotilo platnou legislativu v návaznosti na plavecký výcvik. MŠMT vyhláší rozvojové programy vzdělávání, které jsou spolufinancovány prostřednictvím dotací Evropské unie. I tyto programy by mohly být zaměřeny na rozvoj pohybové výchovy v rámci propagace zdravého životního stylu u dětí školního věku.

Situace v Evropě je válečnými konflikty vyhrocená. V bývalých státech východního bloku se hledají nové bojové síly. Zavádějí brannou povinnost a vznikají domobrany. Také v Česku se rozvířila debata o schopnosti země bránit se případné agresi. Po desetileté pauze chce ministerstvo obrany opět zavést odvody. Zvláštností je, že by se nyní kromě mužů měly prohlídkám fyzické způsobilosti podrobit i ženy. V reakci na tato opatření požádalo ministerstvo obrany MŠMT o doplnění vzdělávacích programů o výuku branné výchovy. Zde by se děti v rámci branné výchovy dozvěděly, jak se mají chovat při evakuaci nebo jak používat prostředky improvizované ochrany. O obraně státu i sebe sama se mají děti začít učit již ve školním roce 2015/2016. I zde by bylo vhodné zařadit tzv. „branné plavání“ do RVP toho předmětu.

Plavecká výuka organizovaná ZŠ Dr. Horáka je ve srovnání s jinými zařízeními dražší. Poskytuje ale kvalitní výuku zajišťovanou odborníky. Pedagogické vzdělání těchto pracovníků má vliv na výuku i přístup k žákům. Základem plavecké výuky je vytvoření vhodného prostředí pro seznámení s vodním prostředím. Na prvním místě by měla zůstat hra a motivace naučit děti plavat.

Ředitel je zodpovědný za výběr prostředí a kvalitu výuky. Proto by se měl fyzicky seznámit s prostředím zařízení, které plaveckou výuku nabízí, měl by poznat obsah a metodiku výuky. Podívat se přímo do hodiny plavecké výuky, zhodnotit zajištění bezpečnosti žáků, vidět jaký je přístup k žákům, jak učitel řeší překonání strachu u dětí, seznámit se s procentuální úspěšností v poměru plavců a neplavců po ukončení výcviku. To vše před podpisem smlouvy s daným subjektem. Cena by zde neměla být jediným hodnotícím kritériem.

7 ZÁVĚR

Základní škola Prostějov, ul. Dr. Horáka 24 má výjimečné postavení mezi prostějovskými školami. Disponuje vybavenými sportovišti spolu s výukovým bazén. Tento bazén je využíván pro rozšířenou výuku tělesné výchovy na prvním i druhém stupni základní školy a pro plaveckou výuku poskytovanou základním školám okresu Prostějov.

Výuku plavání škola poskytuje pro celý okres již 38 let. Za tuto dobu prošly výukou desítky tisíc dětí.

V této práci jsou sledovány údaje o plavecké výuce od školního roku 2005/2006 do školního roku 2013/2014. Toto období bylo zvoleno v návaznosti na tzv. „Nový školský zákon“, který platí od 1. 1. 2015. Z hlediska plavecké výuky byl zlomový. Přinesl rámcově vzdělávací plán a pro jednotlivé školy tvorbu školního vzdělávacího plánu, kdy ředitel školy rozhoduje o zařazení či nezařazení plaveckého výcviku. Plavecký výcvik přestal být v rámci tělesné výchovy pro školy povinný.

Ve školní kronice lze dohledat údaje o plavecké výuce od roku 1977. Nejvíce žáků se plavecké výuky účastnilo v roce 1986 – 1988. V těchto letech se výuky každoročně účastnilo 3 400 – 3 600 žáků od prvního do čtvrtého ročníku. V posledním sledovaném období školní rok 2013/2014 se plavecké výuky zúčastnilo 1 131 žáků.

Plavecká výuka poskytovaná Základní školou Prostějov, ul. Dr. Horáka 24 je kvalitní. Na základě zjištění z ankety je většina respondentů s výukou spokojena. Frekvence plavecké výuky se podřizuje finančním možnostem dané školy, ne potřebám žáků. Náklady na plaveckou výuku stále rostou. U ceny pronájmu bazénu jsou to náklady na energie, bazénovou chemii a rozborů vody. Osobní náklady na plaveckou výuku jsou ve srovnání s minulými lety také vyšší, docházelo k úpravě platů pedagogických pracovníků.

Nelze se jen ohlížet do minulosti. Je třeba výuku neustále zkvalitňovat, podporovat úsilí pedagogů vytvářením podmínek pro výuku a zároveň je motivovat k dalšímu vzdělávání a kreativitě při jejich náročné práci.

8 SOUHRN

Diplomová práce na téma „Koncepce rozvoje plaveckého výcviku prováděného na Základní škole Prostějov, ul. Dr. Horáka 24“ se zabývá analýzou současného stavu plavecké výuky a na základě těchto poznatků stanovuje doporučení a úkoly vedoucí ke zvýšení efektivity tohoto výcviku.

V teoretické části nazvané přehled poznatků se zabývá historií plavání ve světě a České republice. Popisuje základy plavecké výuky v České republice v minulosti i její současnou koncepci. Zabývá se typy zřizovaných plaveckých škol, platnou legislativou, financováním a marketingem neziskových organizací.

Cíle a úkoly práce jsou definovány ve třetí části. Čtvrtá část popisuje použité metody. V páté části práce – výsledky, je tabulkami, grafy a komentáři vyjádřen současný stav plavecké výuky. Na základě poznatků získaných z teoretické části práce a zpracované situační analýzy byla vypracována SWOT analýza. Provedené analýzy vedly ke stanovení strategických cílů, úkolů a doporučení.

V diskuzi se vyjadřují ke zjištěným poznatkům, možnostmi legislativních řešení v návaznosti na povinnou výuku plavání na základních školách. V závěru práce jsou shrnuty nejdůležitější výsledky dle stanoveného cíle práce.

9 SUMMARY

Thesis on „Concept development of swimming training conducted by elementary school Prostějov, 24 Dr. Horáka Street“ focuses on the analysis of the current state of swimming lessons and knowledge on the basis of these recommendations, and sets tasks for the effectiveness of this training.

The theoretical part called a survey of knowledge dealing with the history of swimming in the world and the Czech Republic. It describes the basics of swimming lessons in the Czech Republic. It describes the basics of swimming lessons in the Czech Republic in the past and its current conception. It specializes in the type of established swimming schools, applicable legislation and funding NGOs.

Goals and tasks are defined in the third part. The fourth section describes the used methods. In the fifth part of the work – the result – is charts, graphs and comments represented by current state of swimming lessons. Based on the findings from the theoretical part and the situation analysis of the SWOT analysis. Performance of the analysis led to the setting of strategic goals, tasks and recommendations.

In discussions I express the findings compulsory swimming lessons at primary schools. The conclusion summarizes the most important result according to set work goals.

10 REFERENČNÍ SEZNAM

- Bank, L. (1991). *Plavecký výcvik*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Bělková, T. (1994), *Didaktika plavecké výuky*. Praha: Univerzita Karlova.
- Botek, L. (2009), *Výuka plavání žáků základních škol v právních souvislostech 3*, Uherské Hradiště
- Čechovská, I. (2002). *Plavání dětí s rodiči*. Praha: Grada.
- Dandová, E. (2009). *Bezpečnost a ochrana zdraví dětí ve školách*. Praha: ASPI.
- Hoch, M. & Černušák, V. et. al. (1975). *Plavání*. Praha: SPN.
- Hoch, M. et. al. (1983). *Plavání – teorie a didaktika*. Praha: SPN.
- Lukášek, M. & Neberlova, M. (2011). *Zdravotní aspekty plavání. Bezpečnost. Záchrana tonoucího*. Brno: Masarykova univerzita /Učební texty/.
- Management a marketing pro neziskové organizace*. (2010). České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií /Studijní texty/.
- Motyčka, J. (2001). *Teorie plaveckých sportů*. Brno: Masarykova univerzita.
- Preislerová, I. (1983). *Didaktika základního a zdokonalovacího výcviku na školách*. Praha: SPN.
- Puš, J. (1996). *Plavání – učební text pro cvičitele*. Praha: Asociace plaveckých škol.
- Talpa, J. (1995). *Vznik a vývoj plaveckých škol v naší republice*. Praha: Asociace plaveckých škol.

Internetové zdroje

www.asocplavskol.cz

www.cusp.cz

<http://toiler.uiv.cz/rocenka/rocenka.asp>

Legislativa

Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k zajištění výuky plavání v základních školách - č. j. MŠMT-37471/2014. Retrived 20. 1. 2015 from Word Wide Web: <http://www.msmt.cz/file/34743/>

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání č. j. 31 504/2004 – 22, v platném znění. Retrived 15. 10. 2014 from Word Wide Web: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/vzdelavaci-oblasti-rvp-zv>

Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky. Retrived 15. 10. 2014 from Word Wide Web: <http://www.msmt.cz/dokumenty/vyhlaska-c-48-2005-sb-1>

Vyhláška č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních. Retrived 12. 9. 2014 from Word Wide Web: <http://www.msmt.cz/dokumenty/vyhlaska-c-108-2005-sb-1?highlightWords=108%2F2005>

Vyhláška č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů. Retrived 12. 9. 2014 from Word Wide Web: <http://www.msmt.cz/dokumenty/vyhlaska-c-64-2005-sb?highlightWords=vyhl%C3%A1k%C5%A1ka+%C4%8D.+64%2F2005+Sb.>

Vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. Retrived 12. 9. 2014 from Word Wide Web: <http://www.msmt.cz/dokumenty/vyhlaska-c-73-2005-sb?highlightWords=Vyhl%C3%A1k%C5%A1ka+%C4%8D.+73%2F2005+Sb.%2C>

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Retrived 24. 9. 2014 from Word Wide Web: <http://www.msmt.cz/dokumenty/novy-skolsky-zakon?highlightWords=561%2F2004>

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů. Retrived 20. 9. 2014 from Word Wide Web: <http://www.msmt.cz/dokumenty/aktualni-zneni-zakona-o-pedagogickych-pracovnicich-k-1-lednu>

Zákon č. 250/2000 sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Retrived 12. 9. 2014 from Word Wide Web: <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb00250&cd=76&typ=r>

Zákon č. 365/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Retrived 15. 10. 2014 from Word Wide Web: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=75451&fulltext=&nr=365~2F2011&part=&name=&rpp=15>

11 PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Formulář ankety

Příloha č. 2: Organogram Základní školy Prostějov, ul. Dr. Horáka 24

Příloha č. 3: Smlouvy o zajištění výuky plavání v rámci povinné TV na 1. stupni základních škol

Příloha č. 4: Dodatek ke smlouvě o zajištění výuky plavání pro základní školy

Příloha č. 5: Záznamový list

Příloha č. 6: Návštěvní řád plavecké učebny

Příloha č. 7: Informace pro školy

Příloha č. 8: Bezpečnost a hygienické zásady pro žáky, kteří se účastní výuky plavání

Příloha č. 9: Počty škol a žáků účastnících se plavecké výuky za období školních let 2005/2006 - 2013/2014

Příloha č. 10: Osobní náklady na plaveckou výuku od školního roku 2005/06 do 2013/014

Příloha č. 11: Výnosy z pronájmu výukového bazénu související s plaveckou výukou od šk. r. 2005/06 do 2013/14

Příloha č. 1

Anketa na zjištění kvalit školní výuky plavání

Vážení kolegové, vážené kolegyně,

Žádáme Vás o zamyšlení nad kvalitou plavecké výuky poskytované Základní školou Prostějov, Dr. Horáka 24. Tato anketa byla vyhlášena Českou asociací školního plavání a bude sloužit k jednání o zachování plavecké výuky na základních školách s MŠMT ČR. Pro námi poskytovanou plaveckou výuku bude zpětnou vazbou ke zjištění Vaší společenosti a názorů na úroveň poskytované výuky plavání.

Z nabízených odpovědí vyberte pouze jednu možnost a tu označte. U otázky č. 11 odpovězte vlastními slovy.

Dotazník je anonymní

Děkujeme za spolupráci

Bc. Alena Dostálová

Mgr. Bc. Petra Rubáčová
ředitelka školy

1. Plavecká výuka má být i nadále součástí vzdělávání žáků na I. st. všech základních škol v rámci TV:

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne
- nevím

2. Hrazení plavecké výuky ze státních prostředků má být účelové a jít přímo za žákem:

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne
- nevím

3. Kalkulaci cen za plaveckou výuku považuji za přiměřenou: 20 lekcí = cca 900,- Kč/1

žák, výukové lekce 45 minut:

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne
- nevím

4. Spolupráci ZŠ se školou poskytující plaveckou výuku hodnotím jako vstřícnou:

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne
- nevím

5. Bezpečnost žáků při pohybu v areálu bazénu je zajištěna dostatečně:

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne
- nevím

6. Metodické plány pro výuku plavání jsou pečlivě zpracovány a jsou kdykoliv

k nahlédnutí:

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne
- nevím

7. Plavecké pomůcky pro výuku jsou pestré a obměňovány:

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne

- rozhodně ne
- nevím

8. Hodnocení žáků je motivační, výstup pro učitele i rodiče je přehledný:

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne
- nevím

9. Mají mít učitelé plavecké výuky potřebou kvalifikaci:

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne
- nevím

10. Splňují počty dětí ve skupině platnou vyhlášku:

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne
- nevím

11. Slovně se vyjádřete ke kritériu kvality výuky, které nebylo zmíněno, nebo doplňte další připomínky či podněty k plavecké výuce:

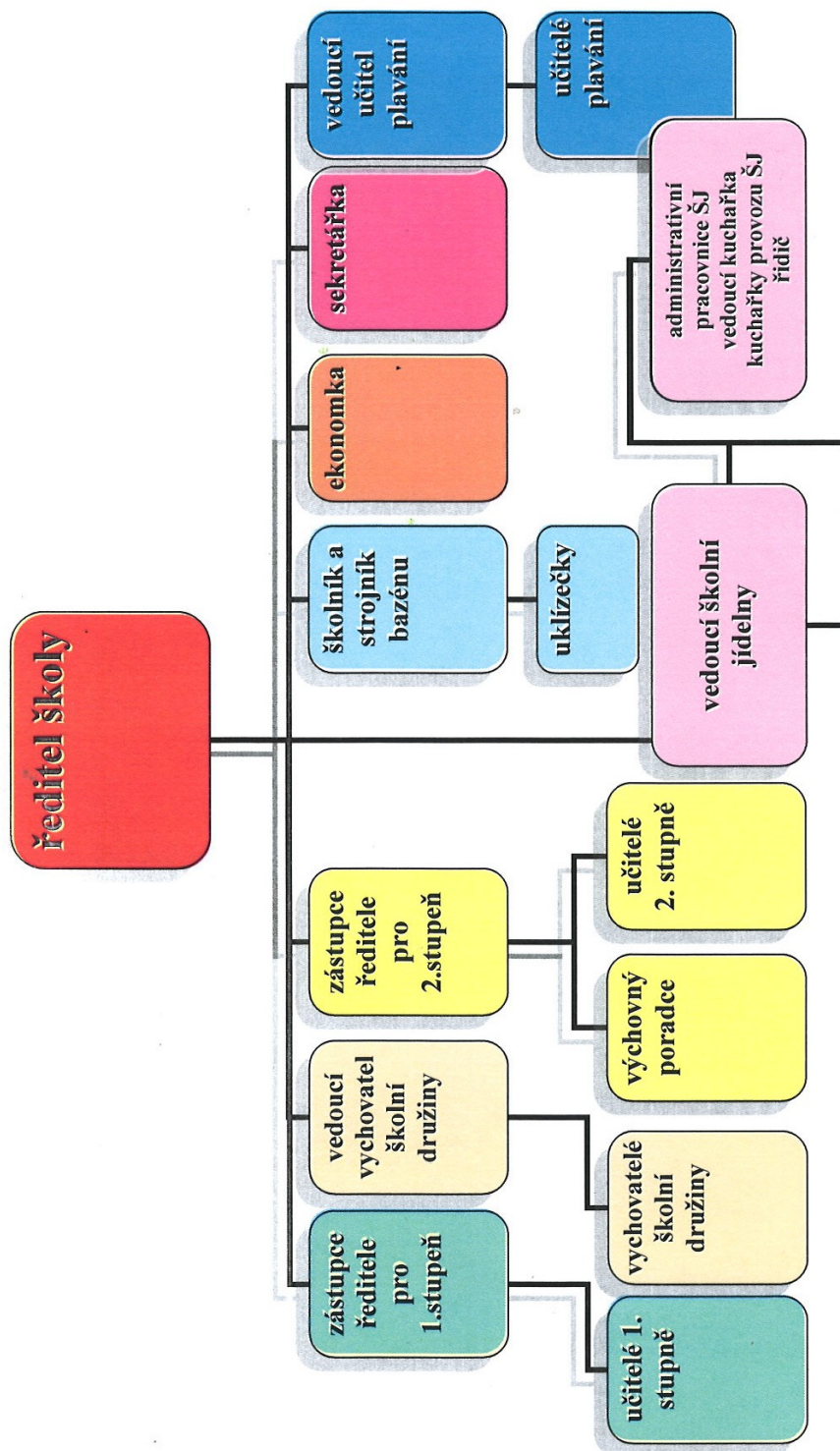
.....

.....

.....

Děkujeme za Váš čas.

Organizační struktura Základní školy Prostějov, ul. Dr. Horáka 24 – organogram

Smlouva

o zajištění výuky plavání v rámci povinné TV na 1. stupni ZŠ ve školním roce 2013/2014 a o úhradě provozních a přímých nákladů při výuce plavání, uzavřená

mezi

**Základní školou Prostějov, Dr. Horáka 24,
ul. Dr. Horáka 24, Prostějov zastoupenou
ředitelem Mgr. Ivanem Pospíšilem
IČO: 47922516
DIČ: CZ 47922516
dále jen poskytovatel**

a

základní školou: ZŠ a MŠ VŘESOVICE, p.o.
zastoupenou: Mgr. MARTINOU ZBORILOVOU
IČO: 75 02 11 11

dále jen objednavatel

Takto:

1. Ze zákona č. 561/2004 Sb. a RVP ZV, vyhlášky č. 48/2005Sb. vyplývá povinná výuka plavání žáků 1. stupně ZŠ, která se provádí ve dvou po sobě následujících ročních v rámci povinné TV v rozsahu 20 hodin v každém ročníku (je nutno vzít v úvahu volné dny, svátky apod.).
2. Poskytovatel se zavazuje zajistit pro Vaši školu tuto výuku plavání v krytém bazénu na naší škole nebo v městských lázních. Výuku provedou profesionální učitelé plavání s použitím nejnovější propracované metodiky a moderních výukových pomůcek. Poskytovatel provede průběžnou evidenci o výuce, která vychází z rozvrhu pro příslušný školní rok.
3. Poskytovatel je oprávněn v případě havárie či jiného závažného důvodu odstávky bazénu odvolat plavecký výcvik. V takovém případě bude odvolání provedeno bezodkladně a poskytovatel poskytne škole náhradní termín.
4. Objednavatel se zavazuje uhradit poskytovateli provozní i přímé náklady, které budou přesně stanoveny s ohledem na počet přihlášených žáků v plavecké výuce nejpozději do konce února 2014. Výše nákladů bude řešena dodatkem k této smlouvě.
5. Tato smlouva se uzavírá pro školní rok 2013/2014, je vyhotovena ve 2 stejnopisech, z nichž oba účastníci obdrží po jednom. Smlouva nabývá platnosti dnem podepsání oběma zúčastněnými stranami s účinností od 5.2.2014. Potvrzenou a podepsanou smlouvu dovezte na 1. hodinu plaveckého výcviku.
6. Přílohou této smlouvy jsou:
 - a) Povinnosti pro pedagogický dozor doprovázející žáky na výuku plavání
 - b) Bezpečnostní a hygienické zásady pro žáky při výuce plavání /seznamte s nimi žáky již ve škole před plaveckým výcvikem a proveďte zápis do třídní knihy/. Následné poučení proběhne při 1. plavecké hodině na bazéně.
7. Odkazujeme též na "Metodický pokyn k zajištění zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních"

V Vřesovicích dne 27.2. 2014
ZŠ a MŠ Vřesovice
příspěvková organizace
798 09 Vřesovice 107
IČO: 75021111
Tel.: 582 330 043

Mgr. Zborilová
razítko a podpis objednavatele
telefon:

V Prostějově dne 20.1.2014
Základní škola Prostějov
ul. Dr. Horáka 24
Dr. Horáka 24, Prostějov 796 01
IČ: 47922516, DIČ: CZ47922516
.....
razítko a podpis poskytovatele
telefon 582 342 242

**Dodatek ke smlouvě o zajištění plavání pro základní školy
ve školním roce 2013/2014 2. pol.**

Náklady na výuku plavání od 1.2.2014– 30.6.2014 2. pol. 2013/14

zajištění výuky plavání	966,- Kč	na jednoho žáka v plav. výcviku
pronájem bazénu na ZŠ Dr. Horáka	368,- Kč	za jednu vyučovací hodinu (tj. 45 min)
pronájem pomůcek pro výuku plavání na jednoho žáka za celý plavecký výcvik	50,- Kč	

Mgr. Ivan Pospíšil
ředitel školy

Základní škola Prostějov
ul. Dr. Horáka 24
Dr. Horáka 24, Prostějov 796 01
IČ: 47922516, DIČ: CZ47922516
(2)

V Prostějově, dne 28.2.2014

Dodatek ke smlouvě o zajištění plaveckého výcviku převzal

Razítko, podpis

27.3.2014

ZŠ a MŠ Vřesovice
príspevková organizace
798 09 Vřesovice 103
IČO: 75021111
Tel.: 582 330 043

Příloha č. 5

PLAVECKÁ VÝUKA ŽÁKŮ 1. STUPNĚ ZŠ V RÁMCI POVINNÉ TĚLESNÉ VÝCHOVY													
ZŠ:												den:.....	
razítko												třída:..... hodina:.....	
												tř. učitel:..... termín:.....	
Pořadové číslo	Příjmení, Jméno (tiskací)	Počáteční stav					Docházka	Závěrečné hodnocení					Známka
		Splývá		Uplave m				Splývá		Uplave m			
		P	Z	-P	K	Z		P	Z	P	K	Z	
1.													
2.													
3.													
4.													
5.													
6.													
7.													
8.													
9.													
10.													
11.													
12.													
13.													
14.													
15.													
16.													
17.													
18.													
19.													
20.													
21.													
22.													
23.													
24.													
25.													
26.													
27.													
28.													
29.													
30.													
31.													
32.													

Základní škola Prostějov, ul. dr. horáka 24

Návštěvní řád plavecké učebny pro povinnou plaveckou výuku a kurzy

- Plavecká učebna v areálu školy slouží k základní výuce plavání. Žák je povinen se při činnosti v učebně a při přípravě na vyučování řídit pokyny vyučujícího. Vyučující vydává žákům pokyny tak, aby je slyšeli a brali na vědomí všichni žáci.
- Vstup žáků do prostoru učebny je povolen pouze za doprovodu vyučujícího, který vstupuje do učebny jako první a odchází z učebny po provedené kontrole počtu žáků jako poslední.
- Vstup do prostoru učebny je žákům povolen pouze v předepsaných přezůvkách. Vstup žáků v jiné obuvi je do prostoru učebny zakázán. Žáci, kteří se nemohou ze zdravotních a jiných mimořádných důvodů účastnit výuky se podle pokynů vyučujícího přemístí do vyhrazeného prostoru.
- Každý žák musí mít vlastní čisté plavky, mýdlo, ručník a koupací čepici. Tyto potřeby žáci nosí do učebny v igelitovém sáčku.
- Obuv si žáci odloží před vstupem do šaten, boty musí být v igelitovém sáčku. V šatnách si žáci odloží svrchní oděv.
- Použijí WC, bez plavek se osprchují a řádně umyjí mýdlem. Plavky si obléknou až po osprchování.
- Žáci se na začátku výuky rozdělí podle pokynů vyučujícího podle stupně vyspělosti.
- Do prostoru bazénu žáci nenosí cenné a ozdobné předměty, ostré nástroje, skleněné láhve, jídlo, pití a žvýkačky.
- Do prostor plavecké učebny nemají přístup nemocné děti, zvláště trpící vlasovými, kožními a sdělnými chorobami a osobám zahmyzeným.
- V bazénu a jeho přilehlých prostorách žáci svým chováním dbají zásad mravnosti a slušnosti. Žáci se pohybují opatrně, a to zejména na mokřých podlahách. Žákům je zakázáno volat o pomoc bez vážné příčiny, vzájemně se potápět, srážet a vhadzovat druhé žáky do vody, pobíhat na okraji bazénu, bez pokynů vyučujícího skákat do bazénu, znečišťovat vodu i ostatní prostory, například pliváním, odhazováním odpadků, čištěním nebo praním prádla apod.
- Pro výuku plavání žáci vstupují do bazénu podle pokynů vyučujícího ve skupinkách. Po celou dobu výuky musí mít vyučující přehled o celkovém prostoru výcviku a všech žácích ve vodě. Zvláštní pozornost věnuje vyučující neplavcům, jejichž výcvik probíhá v té části bazénu, kde je nižší hloubka.
- Každou mimořádnou událost je žák povinen nahlásit svému vyučujícímu, který zajistí potřebná opatření, poskytnutí první pomoci a přivolání zdravotnické záchranné služby.
- Po ukončení výuky jsou žáci povinni se osprchovat, důkladně se osušit, uložit plavky a ostatní potřeby do igelitového sáčku a podle pokynů vyučujícího odcházet z plavecké učebny.
- Na závěr výuky vyučující provede kontrolu uzavření vody ve sprchách, pořádku a čistoty ve všech prostorách učebny.
- Oblečení pro pobyt v bazénové hale (pedagogický dozor): triko, krátké kalhoty, čisté přezůvky.
- Žáci mají 30 minut na osprchování, osušení, převléknutí. Jíst se může pouze ve vestibulu. Plynule se míjejí s přicházející třídou, aby nedocházelo k záměně obuvi a jiným komplikacím.

- Návštěvníci jsou povinni dodržovat bezpečnostní a provozní řád plavecké učebny.

V Prostějově dne 1. 9. 2014

Mgr. Jana Kalová

vedoucí učitelka plavecké výuky

Základní škola Prostějov, ul. Dr. Horáka 24, výuka plavání

Informace pro školy

Informace, bezpečnost a hygienické zásady pro pedagogický doprovod žáků 1. stupně ZŠ při výuce plavání

1. Před zahájením výuky pedagogický doprovod seznámí žáky s bezpečnostními a hygienickými zásadami při výuce plavání.
2. Pedagogický doprovod v první lekci přinese jmenný seznam žáků (záznamový list), kteří se zúčastní plavecké výuky, potvrzený ředitelem školy o zdravotní způsobilosti žáků.
3. Do plavecké výuky mohou být zařazeni **žáci pouze zdravotně způsobilí. Při závažných zdravotních problémech**, které však podle písemného vyjádření lékaře nebrání plavecké výuce (např. epilepsie) **musí žáka doprovázet jeho zákonný zástupce.** (Zajistí škola, jejíž je účastník plaveckého výcviku žákem).
4. Pedagogický dozor potvrdí svým podpisem na záznamovém listu seznámení všech účastníků s organizačními pokyny při výuce plavání v Plavecké škole.
5. Před každou hodinou plavání pedagogický dozor ve škole zkontroluje a vyřadí z výuky žáky, kteří mají zakázáno zúčastnit se výuky, rekonvalescenty a žáky vykazující evidentní příznaky nemoci (chřipka, angína a pod). Je dobré, aby žáci, kteří se nemohou výuky zúčastnit, byli přítomni v plavecké učebně a výuku sledovali.
6. Pedagogický doprovod – 2 osoby – vykonává dozor nad žáky ve vestibulu, v šatnách, ve sprchách a na WC.
7. Dohlédne, aby se každý žák po příchodu k překročné lavici vyzul a obuv si uložil ve vlastním igelitovém sáčku do přidělené skříňky. Dá pozor na to, aby u sebe žádný z žáků neměl nic ve skle.
8. Dohlédne na to, aby se v šatně každý žák svlékl, své věci si uložil, připravil si plavky, ručník, mýdlo, plaveckou čepici a vyčkal dalších pokynů. Neplavající žáci budou převlečeni do vhodného sportovního oděvu.
9. Zkontroluje vybavení žáků na výuku (plavky, ručník, mýdlo, plaveckou čepici, igelitový sáček) a vhodné oblečení žáků (hlavně v zimním období teplé oblečení a čepici na hlavu).
10. Pedagogický dozor se převléká v převlékárně do vhodného sportovního oděvu.
11. Dohlédne, aby šel každý žák před osprchováním na WC a sprchoval se bez plavek s použitím vlastního mýdla.
12. Vyučovací hodina začíná a končí nástupem na bazéně, kde si pedagogický doprovod ZŠ a učitelé plavecké výuky žáky předají.
13. Upozorní učitele plavecké výuky na okolnosti, které by mohly ovlivnit průběh výuky z hlediska bezpečnosti žáků.
14. Pedagogický doprovod svou přítomností pomáhá k ukázněnému chování žáků, přebírá zodpovědnost od učitelů plavecké výuky (ti zodpovídají za bezpečnost pouze zdravých žáků účastnících se plavecké výuky) při odchodu některého z žáků z výuky (WC, nevolnost, úraz apod.) a dohlíží na žáky, kteří se nezúčastňují výuky.
15. Pedagogický doprovod zamezí přístupu žáků do prostoru šaten, sprch a bazénu bez svého dozoru.

16. Nezasahuje do vlastní výuky plavání, pokud o to není požádán.
17. Po skončení výuky dohlédne na řádné osprchování žáků a na to, aby žáci po dokonalém osušení odcházeli do šaten, kde se obléknou. Dále dohlédne na odchod žáků z šaten do vestibulu, vysušení vlasů fěny a na jejich obutí za překročnou lavicí.

V Prostějově dne 1.9.2014

Mgr. Bc. Petra Rubáčová

ředitelka školy

Doprovázející pedagogický pracovník byl s informacemi seznámen dne

.....
podpis

Základní škola Prostějov, ul. Dr. Horáka 24

Bezpečnost a hygienické zásady pro žáky, kteří se účastní výuky plavání

1. Do prostoru šaten, sprch a bazénu je **přístup bez doprovázejícího učitele zakázán**.
2. Po příchodu k překročné lavici se každý žák vyzuje, boty si vloží **do vlastního igelitového sáčku** a uloží do přidělené skříňky.
3. Žáci nesmí mít s sebou nic ve skle.
4. V šatně se každý žák svlékne, své věci si uloží na lavičku, připraví si plavky, ručník, mýdlo v plastu a vyčká dalších pokynů pedagogického doprovodu.
5. Před osprchováním jde každý žák na WC, sprchuje se bez plavek s použitím vlastního mýdla.
6. **Do bazénu je povolen vstup jen žákům naprosto zdravým.**
7. Plavecké výuky se nesmějí zúčastnit žáci postižení horečkou, zánětem očních spojivek, nakažlivými chorobami, kožními nemocemi – vyrážkami, koutky, opary, bradavicemi, osoby zahmyzené a žáci, jejichž některý člen rodiny je postižen infekční nemocí. **Žáci vyžadující zvýšený dozor (epilepsie, diabetes, srdeční nemoci aj.) se mohou zúčastnit plavecké výuky na základě lékařského potvrzení za doprovodu zákonného zástupce.**
8. Z důvodu zvýšené možnosti ohrožení zdraví **nesmí** mít žáci při výuce náramky, náušnice, náhrdelníky, prsteny, ozdobné kroužky apod. Žáci, kteří jsou přítomni, ale výuky se nezúčastňují, musí být vhodně převlečeni. (sportovní oblečení)
9. **Hodina začíná a končí nástupem žáků.** Do vody v bazénu jdou žáci jen na přímý pokyn vyučujícího nařízeným způsobem.
10. Do bazénu není dovoleno skákat, výjimku tvoří pouze plavecká výuka.
11. **Při plavecké výuce je nutno dodržovat veškeré nařízení a pokyny lektora plavání.**
12. Pokud žák potřebuje z nutných důvodů odejít z výuky (WC, nevolnost), musí uvědomit svého vyučujícího a odchází s pedagogickým doprovodem. Poté se znovu osprchuje a vrátí se zpět do hodiny.
13. Do vody je zakázáno, plivat, smrkat, močit nebo jiným způsobem ji znečišťovat.
14. V celém prostoru plavecké učebny, sprch, WC a šaten je přísný zákaz běhání. **Chod'te pomalu a opatrně!**
15. Při plavecké výuce není dovoleno používat plavecké brýle, výjimku může povolit vyučující (na doporučení lékaře.) Pomůcky pro výuku plavání se musí používat jen k účelům, pro které jsou určeny. Jiná manipulace je nepřijatelná. Nesmí se s nimi házet, lámat je, trhat, okusovat apod.

16. Po skončení výuky se žáci sprchují chladnější vodou (otužování) a po dokonalém osušení odcházejí do šaten, kde se obléknou. Podle pokynů pedagogického doprovodu odcházejí ze šaten do vestibulu k překročné lavici, kde si žáci obouvají obuv. Budovu plavecké učebny musí třída opustit nejpozději 30 min. po skončení vyučovací hodiny.

V Prostějově 1. 9. 2014

Mgr. Jana Kalová

vedoucí plaveckého výuky

S poučení o bezpečnosti a hygienickými zásadami byl seznámen (jméno a příjmení hůlkovým písmem)

V Prostějově, dne

podpis

Počty škol a žáků účastníci se plavecké výuky za období školních let 2005/2006 - 2013/2014

zkrácený název	šk. r. 2005/06		šk. r. 2006/07		šk. r. 2007/08		šk. r. 2008/09		šk. r. 2009/10		šk. r. 2010/11		šk. r. 2011/12		šk. r. 2012/13		šk. r. 2013/14	
	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.
ZŠ Konic	47	51	48	44	83	30	57	55	72	52	52	75						
RG a ZŠ Prostějov	53	56	55	55														
ZŠ Jistota					19		14	18				18			19			19
ZŠ Laškov										8								
ZŠ Myslejovice	18								20		22		29		31			31
ZŠ Hrubčice		23	21		24		21											
ZŠ Hvozd																		
ZŠ Kladky																		
ZŠ Krumšín																		
ZŠ Rozstání	11		11							24		14			14		19	
ZŠ Majakovského PV	27		30	29	26	28		23	23	48	30	22	29	19	42	16	49	50
ZŠ Mostkovice					23			29						36		28		
ZŠ Čechy pod Kosářem	31			24		22		24		25		18						
ZŠ Dobromilice				13		16		16		21		21					16	
ZŠ Kralice	41			50		56		56		49		59				54		45
ZŠ Vrchoslavice																		
ZŠ Čelechovice n/H		19		16		27		19		34		19					27	11
ZŠ Palackého PV	71	50	23	73	52	67	55	70	60	88	50	50	24	50	73	95	24	48
ZŠ Železného PV	56	50	54	51	75	28	71	53	98	45	90	53	21	26	96	53	73	75
ZŠ Valenty PV	44	43	71		59		69		46	48	51	50	19	24	50	49	26	21
ZŠ Dr. Horáka PV																		
ZŠ Koliářova PV	20	29	28	25	27	25	22	24	36	37	37	22						
ZŠ Bedihošť		28	31		33		28		28		28		29		23			32
ZŠ Bohuslavice																		
ZŠ Brodek u Konic			26															
ZŠ Brodek u Prostějova		57	71		70		56		70		63		48		41			52
ZŠ Komenského PV																		
ZŠ Drahaný	14			5		15		13		23				12		9		9
ZŠ Horní Stěpánov			13															
ZŠ Klenovice n/H	33			38		44		41		34		25		35		14		48
ZŠ Kostelec n/H	38	39	40	43	41	46	39	35	38	39	42	40	39	42	42	39	41	40
ZŠ Němčice n/H	62			66		56		43		50		53						
ZŠ Olšany u Prostějova	24			24		29		25		21		24						
ZŠ Otaslavice	30			32		27		34		32		33						33
ZŠ Plumlov		41	53		66		54		53		62		27	36	58		68	
ZŠ Protivanov	45		53							62				48		44		33
ZŠ Ptení	37	17	34	15	33	18	33	16		45		27		35		40		42
ZŠ Určice		32	36		35		37		42			41		37				39
ZŠ Vrbátky	48			44		48		53		57		40		43				

zkrácený název	šk. r. 2005/06		šk. r. 2006/07		šk. r. 2007/08		šk. r. 2008/09		šk. r. 2009/10		šk. r. 2010/11		šk. r. 2011/12		šk. r. 2012/13		šk. r. 2013/14	
	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.
ZŠ Melantrichova PV	20	53	47	20	43	43	49	48	49	50	47	45	56	52	51	51	50	53
ZŠ Pivín				27	30		49			25		25		14	23		25	
ZŠ Nezamyslice			53		62		49		51		63		70					
ZŠ a DD Prostějov				20		13	14		11									
ZŠ Smržice		32		29	24	24	28		26	25		26		24		22		36
ZŠ Přemyslovice			45		37				35					15			24	
ZŠ Lipová																		
ZŠ Tištin																		
ZŠ Pěčín	19			25		27		27		21		22				23		
ZŠ Vřesovice																		
ZŠ Rejskova Prostějov	23	19	35	41	37	19	42	17										
Celkové součty	812	639	878	828	826	752	696	767	709	963	637	781	432	697	661	616	572	559

Zdroj: vlastní tvorba

Osobní náklady na plaveckou výuku od šk. r. 2005/06 do 2013/14

Období	šk. r. 2005/06		šk. r. 2006/07		šk. r. 2007/08		šk. r. 2008/09		šk. r. 2009/10		šk. r. 2010/11		šk. r. 2011/12		šk. r. 2012/13		šk. r. 2013/14	
	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.
Osobní náklady v Kč	313110	406000	607756	676476	684736	625664	572112	765600	779900	1059300	700700	866800	475200	766700	491123	457688	509080	497510

Zdroj: vlastní tvorba

Výnosy z pronájmu výukového bazénu související s plavackou výukou od šk. r. 2005/06 do 2013/14

Období	šk. r. 2005/06		šk. r. 2006/07		šk. r. 2007/08		šk. r. 2008/09		šk. r. 2009/10		šk. r. 2010/11		šk. r. 2011/12		šk. r. 2012/13		šk. r. 2013/14	
	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.
Výnosy pronájem bazénu v Kč	102000	129200	145320	162380	127080	141200	117760	147200	95680	154560	88320	125120	88320	132480	51520	80960	66240	58880

Zdroj: vlastní tvorba

